

A

AKADEMİK PERSONEL VE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI (İLKBAHAR DÖNEMİ)

10 MAYIS 2009

ADI	:
SOYADI	:
T.C. KİMLİK NUMARASI	:
SALON NUMARASI	:

GENEL AÇIKLAMA

1. Bu sınavda her adaya bir cevap kâğıdı ve bir soru kitapçığı verilecektir.
2. Bu soru kitapçığı, Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı'nın Sayısal Bölüm'üne ait Sayısal-1 ve Sayısal-2 testleri ile Sözel Bölüm'ü içermektedir. Bu testlerin sayfa numaraları şöyledir:

Sayısal Bölüm	1-23
Sayısal-1 Testi	1-12
Sayısal-2 Testi	13-23
Sözel Bölüm	24-44
3. Testin tümü için verilen cevaplama süresi **180 dakikadır (3 saat)**.
4. Bu soru kitapçığının türü **A**'dır. Bunu cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız.

Bu kodlamayı cevap kâğıdınıza yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde, sınavınızın değerlendirilmesi mümkün değildir.
5. Cevap kâğıdınızı buruşturmayınız, katlamayınız ve üzerine gereksiz hiçbir işaret koymayınız.
6. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
7. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak bir silgiyle, cevap kâğıdını örselemeden, temizce siliniz ve yeni cevabınızı işaretlemeyi unutmayınız.
8. Bu kitapçıkta her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden fazla cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
9. **Bu testler puanlanırken her bölümdeki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri düşülecek ve kalan sayı o bölümle ilgili ham puanınız olacaktır. Bu nedenle, hakkında hiçbir fikriniz olmayan soruları boş bırakınız. Ancak, soruda verilen seçeneklerden birkaçını eleyebiliyorsanız kalanlar arasında doğru cevabı kestirmeye çalışmanız yararınıza olabilir.**
10. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.

Bu testin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SAYISAL BÖLÜM

SAYISAL-1 TESTİ

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sayısal Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SAY) hesaplanmasında 0,3; Eşit Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-EA) hesaplanmasında 0,25; Sözel Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SÖZ) hesaplanmasında 0,2 kat sayısıyla çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 40'TIR.

1.

$$(\sqrt{2}-1)\left(\frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1}-1\right)$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 4 D) $2\sqrt{2}$ E) $4\sqrt{2}$

2. x, y pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$K = \frac{x}{y}$$

$$L = \frac{x+1}{y}$$

$$M = \frac{x}{y+3}$$

olduğuna göre, aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A) $K < L < M$ B) $L < K < M$ C) $L < M < K$
D) $M < K < L$ E) $M < L < K$

3. a, b pozitif tam sayılar olmak üzere,

$$ab = 3$$

$$c = 8b$$

olduğuna göre, b nin alabileceği en büyük değer için a + b + c toplamı kaçtır?

- A) 30 B) 28 C) 23 D) 20 E) 18

4. a, b sıfırdan farklı reel sayılar ve $\frac{a+b}{3} = b$

olduğuna göre,

$$\frac{b^2 - a^2}{2(ab + b^2)}$$

ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -1 B) 0 C) 1 D) $-\frac{1}{2}$ E) $\frac{1}{2}$

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-1

5. 35 sayısının pozitif tam sayı bölenlerinin toplamı kaçtır?

- A) 48 B) 49 C) 50 D) 52 E) 54

6. a, b ve c birer reel sayı olmak üzere, $a < 0 < b < c$ olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) $\frac{a+b}{c} < \frac{a}{c} + 1$ B) $\frac{a+c}{b} < \frac{a}{b} + 1$
C) $\frac{a+c}{b} < 0$ D) $\frac{b+c}{a} > 0$
E) $\frac{b-a}{c} > 1$

7.

$$\frac{1}{x-1} + \frac{1}{y-2} = 0$$

denklemini sağlayan x ve y değerleri için $x + y$ toplamı kaçtır?

- A) $\frac{1}{8}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{4}$ D) 3 E) 4

8.

$$9 - x^2 \geq 0$$

eşitsizliğini sağlayan x pozitif tam sayı değerlerinin sayısı kaçtır?

- A) 8 B) 6 C) 5 D) 4 E) 3

9. a, b, c birer reel sayı olmak üzere,

$$a - b - c > 0$$

$$b - c < 0$$

olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi her zaman doğrudur?

- A) $a > 2b$
B) $a > 2c$
C) $2b > c$
D) $a - b > 0$
E) $a + b + c > 0$

10. x, y birer reel sayı ve

$$-3 \leq x \leq 4$$

$$-5 < y < 6$$

olduğuna göre, $3x - 2y + 1$ ifadesinin alabileceği en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 10 B) 12 C) 16 D) 19 E) 22

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-1

11. – 13. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

x en çok üç basamaklı pozitif bir tam sayı olmak üzere

T(x): x sayısının basamaklarındaki rakamların toplamı

Ç(x): x sayısının basamaklarındaki rakamların çarpımı

olarak tanımlanıyor.

ÖRNEKLER:

$$T(3) = 3$$

$$T(34) = 3 + 4 = 7$$

$$Ç(5) = 5$$

$$Ç(314) = 3 \cdot 1 \cdot 4 = 12$$

11. T(75) + Ç(57) toplamı kaçtır?

- A) 40 B) 47 C) 54 D) 70 E) 132

12.

$$Ç(x) = 12$$

yapan en büyük üç basamaklı sayı için T(x) kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 9 D) 12 E) 13

13.

$$Ç(x) = 81$$

yapan kaç farklı x tam sayısı vardır?

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 7 E) 8

Diğer sayfaya geçiniz.

14. VE 15. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Öykü ve Nisan bir oyun oynamaktadır. Bu oyuna göre, Öykü dört basamaklı iki sayı söylüyor, Nisan, sayıları en yakın yüzlüğe yuvarlayarak topluyor ve sonucu Öykü'ye söylüyor. Nisan, sayıları en yakın yüzlüğe yuvarlarken sayının son iki basamağındaki sayıya bakıyor ve bu sayı 50 ya da 50 den büyükse sayıyı bir üst yüzlüğe, 50 den küçükse bir alt yüzlüğe yuvarlıyor.

ÖRNEK: Öykü'nün söylediği sayılar 1425 ve 3467 olsun. Nisan bu sayıları

1425 için $25 < 50$ olduğundan 1400

3467 için $67 > 50$ olduğundan 3500

olarak yuvarlıyor.

Bulduğu toplamı da

$1400 + 3500 = 4900$ olarak söylüyor.

14. Öykü 4587 ve 3409 sayılarını söylerse Nisan'ın yuvarlama yaparak bulduğu toplam ile gerçek toplam arasındaki fark kaç olur?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

15. Nisan'ın bulduğu toplam 5900 ise aşağıdakilerden hangisi Öykü'nün söylediği sayılar olamaz?

- A) 3624 ve 2284 B) 1456 ve 4351
C) 3245 ve 2678 D) 3698 ve 2103
E) 4123 ve 1794

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-1

16. 10 kız, 15 erkek öğrencinin katıldığı bir sınavda kız öğrencilerin puan ortalaması 85, erkek öğrencilerin puan ortalaması 75 olduğuna göre, tüm öğrencilerin puan ortalaması kaçtır?

A) 78 B) 79 C) 80 D) 81 E) 82

17. 46 kişilik bir topluluktan 6 bay, 12 bayan ayrılınca kalan bayanların sayısı bayların sayısının 6 katı oluyor.

Buna göre, başlangıçta toplulukta kaç bayan vardı?

A) 28 B) 30 C) 32 D) 36 E) 38

18. Bir sınıftaki öğrenciler atkı ya da eldivenden en az birini takmıştır. Sınıfta hem atkı hem eldiven takan 3 öğrenci, yalnız eldiven takan 8 öğrenci vardır.

Sınıftaki öğrenci sayısı 24 olduğuna göre, sınıfta yalnız atkı takan kaç öğrenci vardır?

A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 16

19. Saatteki hızı a km olan bir aracın hareket etmesinden 2 saat sonra, aynı yerden, saatteki hızı b km olan bir başka araç bu araçla aynı yönde hareket ediyor.

b > a olduğuna göre, hızı b km olan araç kaç saat sonra diğerine yetişir?

A) $\frac{3a}{a+b}$ B) $\frac{2a}{a+b}$ C) $\frac{a}{a+b}$

D) $\frac{4a}{b-a}$ E) $\frac{2a}{b-a}$

20. Bir depoda belirli miktarda su vardır. Bu depoya 110 litre su eklenirse depoda a litre su oluyor, depodan 70 litre su alınırsa depoda $\frac{a}{3}$ litre su kalıyor.

Buna göre, depoda başlangıçta kaç litre su vardı?

A) 135 B) 140 C) 145 D) 150 E) 160

Diğer sayfaya geçiniz.

21. Bir sınıftaki 30 öğrencinin 18 i kızdır. Kızların 4 ü ve erkeklerin 9 u sarışındır.

Bu sınıftan seçilen bir öğrencinin sarışın kız veya sarışın olmayan erkek olma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{7}{30}$ B) $\frac{17}{30}$ C) $\frac{7}{15}$
D) $\frac{3}{10}$ E) $\frac{7}{10}$

22. Şeker oranı % 5 olan 10 litre şekerli su ile şeker oranı % 10 olan 40 litre şekerli su karıştırılıyor.

Buna göre, karışımın şeker oranı yüzde kaçtır?

- A) 6 B) 6,5 C) 8 D) 8,5 E) 9

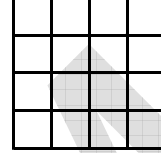
23. Bir duraktan her 45 dakikada bir dolmuş ve her 105 dakikada bir otobüs kalkıyor.

Bu duraktan bir dolmuş ile bir otobüs ilk kez saat 9:00 da birlikte hareket ettiklerine göre, en erken saat kaçta yine bir dolmuş ile bir otobüs birlikte hareket eder?

- A) 14:00 B) 14:15 C) 14:25
D) 14:45 E) 15:15

24. – 26. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

16 kareden oluşan aşağıdaki gibi bir oyun kâğıdında oynanan elmas arama oyununun kuralları şöyledir:

- Oyun kâğıdının bazı karelerinde birer tane elmas gizlenmiştir.
- Oyunda gizlenen elmaslar oyun kâğıdının bazı karelerinin içine yazılan sayılarla bulunmaya çalışılmaktadır. İçinde sayı olan karelerdeki sayılar o karenin komşusu olan (karenin sağındaki, solundaki, altındaki, üstündeki ve çaprazındaki kareler) karelerde bulunan elmasların sayısını vermektedir.
- İçinde sayı olan karelerde elmas bulunmamaktadır.
- Karelerde verilen sayılar elmasların yerini kesin olarak bulmak için yeterli olmayabilir. Bu durumda elmasların yerleri için birden fazla olasılık vardır.

ÖRNEK:

2	4		
	3		
			2

Yukarıdaki oyun kâğıdında verilen sayılara göre, gizlenen elmasların yerleri aşağıdakiler gibi olabilir.

•	•		
		•	
		•	•
•			

	•	•	
		•	
•			•
		•	

Diğer sayfaya geçiniz.

24.

A		B	C
4		3	1
	4	4	
		3	

Yukarıda verilen oyun kâğıdıyla ilgili olarak,

- I. A da elmas vardır.
- II. B de elmas vardır.
- III. C de elmas vardır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

25.

1		2	
	5		3

Yukarıdaki oyun kâğıdında verilen sayılara göre, gizlenmiş olan elmas sayısı en az kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

26.

•		•	
			•
		•	•
•	•		

Yukarıdaki oyun kâğıdında gizlenen elmaslar verilmiştir.

Buna göre, bu elmasları bulmak için verilebilecek oyun kâğıdı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A)

	2		
		4	
	3		
		3	

B)

			2
	3		
2			
			2

C)

1		4	
2			
		3	

D)

1		4	
2	3		

E)

			2
2	4		
		3	

27. – 29. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir bölgede alanı A olan bir arsa üzerine aşağıdaki koşullara ve tabloya göre bina yapılmaktadır.

	En az	En fazla
Binanın oturacağı taban (T)	$\frac{A}{4}$	$\frac{A}{2}$
Binadaki kat sayısı (K)	$\frac{A}{T}$	$\frac{3A}{T}$

- Önce binanın oturacağı tabanın alanının (T) ne kadar olacağına karar verilir. Binanın oturacağı tabanın alanı; binanın yapılacağı arsanın alanının en az dörtte biri, en fazla yarısı kadar olmalıdır.
- Daha sonra binanın kaç katlı olacağı belirlenir. Binadaki kat sayısı (K); binanın yapılacağı arsanın alanının binanın oturacağı tabana oranının en az 1 katı, en fazla 3 katı kadar olmalıdır.

27. Bu bölgede yapılabilecek binadaki kat sayısı en fazla kaç olabilir?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

28. Oturduğu tabanın alanı 400 metre kare olan bir bina, alanı kaç metre kare olan bir arsaya yapılmaz?

- A) 800 B) 1000 C) 1200 D) 1600 E) 1800

29. Aşağıdakilerin hangisinde bu bölgede bina yapmaya uygun üç veri bir arada verilmiştir?

(A ve T metre kare türünden değerlerdir.)

	A	T	K
A)	500	200	1
B)	600	250	1
C)	700	300	3
D)	800	150	3
E)	900	500	3

Diğer sayfaya geçiniz.

30. – 33. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki tabloda Berk, Cengiz, Doruk, Emel ve Fatih adlı beş öğrencinin Fizik, Kimya, Biyoloji, Türkçe ve Felsefe sınavlarından aldıkları puanlar verilmiştir.

	Fizik	Kimya	Biyoloji	Türkçe	Felsefe
Berk	50	60	75	25	40
Cengiz	60	60	80	70	90
Doruk	40	75	55	45	40
Emel	75	50	45	75	80
Fatih	80	65	40	50	95

Tabloda verilen puanlar bilgisayara girilerek çeşitli kriterlere göre öğrenci seçimi yapılabilir. Bunun için bilgisayara bazı komutların girilmesi gerekiyor. Bu komutlar şu şekilde giriliyor:

- İstenilen sınav puanı ile ilgili koşul parantez içinde ifade ediliyor.
- Birden fazla sınava ait puanlar kullanılarak seçme yapılabilir.
- Parantezler arasında " \wedge " sembolü varsa tüm parantezler içindeki şartları sağlayan öğrenciler seçiliyor.
- Parantezler arasında " \vee " sembolü varsa herhangi bir parantezin içindeki şartı sağlayan öğrenciler seçiliyor.

ÖRNEK: Fizikten 50 ve yukarısında puan alan Biyolojiden de 80 den aşağı puan alan öğrencileri seçmek için girilen komut aşağıdaki gibidir:

$$(Fizik \geq 50) \wedge (Biyoloji < 80)$$

30.

$$(Fizik \leq 50) \wedge (Biyoloji < 60)$$

komutuyla seçilen öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berk B) Cengiz C) Doruk
D) Emel E) Fatih

31.

$$(Kimya < X) \wedge (Felsefe = Y)$$

komutuyla seçilen öğrenciler Berk ve Doruk ise X ve Y sırasıyla hangi sayılar olabilir?

- A) 40, 40 B) 50, 60 C) 60, 90
D) 80, 40 E) 80, 90

32. **Fizik, Kimya ve Biyoloji derslerinin en az birinden 70 ve yukarısında puan alan öğrencileri seçmek için kullanılacak komut aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) $(Fizik > 70) \vee (Kimya > 70) \vee (Biyoloji > 70)$
B) $(Fizik > 70) \wedge (Kimya > 70) \wedge (Biyoloji > 70)$
C) $(Fizik = 70) \vee (Kimya > 70) \wedge (Biyoloji = 70)$
D) $(Fizik \geq 70) \vee (Kimya \geq 70) \vee (Biyoloji \geq 70)$
E) $(Fizik \leq 70) \wedge (Kimya \geq 70) \wedge (Biyoloji \leq 70)$

33.

$$(Fizik > X) \wedge (Türkçe < Y) \wedge (Felsefe \geq Z)$$

komutuyla seçilen öğrenci Fatih ise, X, Y ve Z sırasıyla hangi sayılar olabilir?

- A) 75, 80, 80 B) 80, 80, 80 C) 60, 40, 80
D) 50, 50, 50 E) 40, 50, 80

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-1

34. – 36. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki tabloda A, B, C, D ve E ülkelerindeki araçlar için uygulanan katma değer vergisi (KDV) ve özel tüketim vergisi (ÖTV) yüzde olarak verilmiştir.

Ülkeler	KDV %	ÖTV %
A	5	30
B	6	20
C	12	18
D	20	10
E	16	8

Bu ülkelerde araç satılırken aracın fabrika çıkış fiyatı üzerine KDV eklenmekte daha sonra ise KDV dahil fiyat üzerinden ÖTV hesaplanmaktadır. ÖTV li fiyat aracın satış fiyatıdır.

34. B ülkesinde fabrika çıkış fiyatı 60 000 TL olan bir aracın satış fiyatı kaç TL dir?

- A) 73 200 B) 74 240 C) 76 320
D) 76 420 E) 78 920

35. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde fabrika çıkış fiyatı 50 000 TL olan bir araçtan alınan vergiler toplamı 13 600 TL dir?

- A) A B) B C) C D) D E) E

36. Tablodaki bilgilere göre,

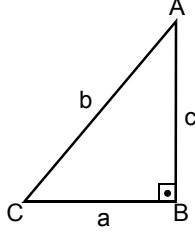
- I. Bir araçtan en fazla vergi alınan ülke A dir.
- II. D ülkesinde fabrika çıkış fiyatı 100 000 TL olan bir aracın 30 000 TL vergisi vardır.
- III. E ülkesinde KDV ve ÖTV yüzdeleri birbiriyle değiştirilirse araç alanlar kâr eder.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

37. VE 38. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yukarıda verilen ABC dik üçgeninde olduğu gibi dik kenarları a ve c , eğik kenarı (hipotenüsü) b olan bir üçgen $[a, c; b]$ üçlüsü ile ifade edilir. Bu üçlüye PYTH üçlüsü denir. PYTH üçlüleri dik üçgen özelliğinden $a^2 + c^2 = b^2$ eşitliğini sağlar.

ÖRNEK:

$[3, 4; 5]$ bir PYTH üçlüsüdür ve $3^2 + 4^2 = 5^2$ dir.

37. Buna göre, aşağıdakilerin hangisi bir PYTH üçlüsüdür?

- A) $[3, 4; 7]$ B) $[4, 8; 11]$
 C) $[5, 12; 13]$ D) $[5, 6; 9]$
 E) $[6, 8; 12]$

38. p, q pozitif tam sayılar ve $p > q$ olmak üzere

$$[x, p - q; p + q]$$

bir PYTH üçlüsü olduğuna göre, x aşağıdakilerden hangisidir?

- A) \sqrt{pq} B) $2\sqrt{pq}$ C) $\frac{pq}{2}$
 D) pq E) $(p + q)^2$

Diğer sayfaya geçiniz.

A

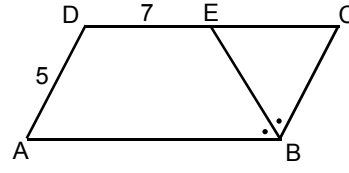
2009-ALES İlkbahar /Sayısal-1

39. Bir küpün yüzey alanı $a \text{ cm}^2$, hacmi $b \text{ cm}^3$ tür.

$a > b$ olduğuna göre, küpün bir kenarının uzunluğu tam sayı türünden en çok kaç cm dir?

- A) 9 B) 8 C) 7 D) 6 E) 5

40.

ABCD bir paralelkenar

$$m(\widehat{ABE}) = m(\widehat{EBC})$$

$$|AD| = 5 \text{ cm}$$

$$|DE| = 7 \text{ cm}$$

Yukarıdaki verilere göre, ABCD paralelkenarının çevresi kaç cm dir?

- A) 30 B) 32 C) 34 D) 36 E) 38

SAYISAL-1 TESTİ BİTTİ.

SAYISAL-2 TESTİNE GEÇİNİZ.

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SAYISAL BÖLÜM

SAYISAL-2 TESTİ

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sayısal Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SAY) hesaplanmasında 0,4; Eşit Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-EA) hesaplanmasında 0,25; Sözel Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SÖZ) hesaplanmasında 0,1 kat sayısı ile çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 40'TIR.

1.

$$\frac{\left(\frac{1}{2}\right)^{-4} - 1}{5}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

2.

$$-2 \leq x \leq 6$$

$$-5 \leq y \leq 4$$

olduğuna göre, $x \cdot y$ çarpımı en geniş hangi aralıkta değer alır?

- A) $[-30, 24]$ B) $[-30, 30]$ C) $[-10, 24]$
D) $[-10, 12]$ E) $[-10, 30]$

3.

$$964 \cdot 998 - 963 \cdot 999$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 35 B) 36 C) 37 D) 38 E) 39

4. a, b, c birbirinden farklı pozitif tam sayılar ve

$$\frac{a+b}{b} < 3$$

$$\frac{b+c}{c} > 4$$

olduğuna göre, $a+b+c$ toplamının en küçük değeri kaçtır?

- A) 11 B) 10 C) 9 D) 8 E) 7

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Üç basamaklı A3B sayısı 6 ile kalansız bölünebilmektedir.

Aynı sayı 5 ile bölüldüğünde kalan 3 olduğuna göre, A'nın alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 15

6.

$$\frac{\sqrt[3]{5}}{\sqrt{5}} = 5^x$$

olduğuna göre, x kaçtır?

- A) $\frac{-1}{3}$ B) $\frac{-1}{4}$ C) $\frac{-1}{6}$
D) $\frac{1}{3}$ E) $\frac{1}{6}$

7.

$$\frac{2x-5}{4} + x = \frac{3x+6}{3}$$

olduğuna göre, x kaçtır?

- A) 6 B) 6,5 C) 7 D) 7,5 E) 8

8.

$$\frac{x-y}{2x+y} = 2$$

olduğuna göre, $3x+5y$ ifadesi $x-y$ ifadesinin kaç katıdır?

- A) -2 B) -1 C) 1 D) 2 E) 4

9.

$$\begin{array}{r} A\ 0\ 0 \\ B\ B\ 0 \\ +\ C\ C\ C \\ \hline 1\ 5\ 1\ 6 \end{array}$$

olduğuna göre, A kaçtır?

- A) 6 B) 5 C) 4 D) 3 E) 2

10. Ardışık üç tam sayının toplamı, onlar basamağında 2 olan yüzler ve birler basamağında aynı rakam bulunan A2A biçiminde üç basamaklı bir sayıya eşittir.

Buna göre, A en fazla kaç olabilir?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

Diğer sayfaya geçiniz.

11.

$$(5-x)(2x-1) > 0$$

eşitsizliğini sağlayan x değerleri aşağıdaki aralıkların hangisindedir?

- A) $0 < x < \frac{1}{2}$ B) $0 < x < \frac{5}{2}$
 C) $\frac{1}{2} < x < 5$ D) $\frac{2}{5} < x < 3$
 E) $\frac{2}{5} < x < 5$

12.

$$\frac{A}{B} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{A}{C} = \frac{2}{3}$$

olduğuna göre, $\frac{B}{C}$ kaçtır?

- A) $\frac{4}{5}$ B) $\frac{5}{6}$ C) $\frac{6}{7}$
 D) $\frac{7}{8}$ E) $\frac{8}{9}$

13.

$$A + B = 60$$

$$\frac{A+1}{3} = \frac{B-1}{2}$$

olduğuna göre, A kaçtır?

- A) 28 B) 30 C) 32 D) 34 E) 35

14. VE 15. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Son k basamağı 2^k ile bölünen sayının kendisi de 2^k ile bölünür.

ÖRNEK: 3560 sayısının son 2 basamağı olan 60, $2^2 = 4$ ile bölündüğünden sayının kendisi de 4 ile bölünür.

14. Buna göre, aşağıdaki sayılardan hangisi 8 ile bölünür?

- A) 15 140 B) 28 004 C) 43 408
 D) 57 380 E) 89 018

15. Buna göre, 4 ile bölünen ve rakamları birbirinden farklı olan altı basamaklı en küçük sayının rakamları toplamı kaçtır?

- A) 19 B) 18 C) 17 D) 16 E) 15

Diğer sayfaya geçiniz.

16. – 18. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir öğrenci, çarpma ve toplama işlemlerinden esinlenerek eğlenceli olacağını düşündüğü çorplama işlemi tanımlıyor. Bu işleme göre, sayılar önce alt alta yazılıyor, daha sonra sayıların birler basamağındaki rakamlarından başlanarak çarpma işlemi yapılıyor ve sonra onlar basamağındaki rakamlarla yapılan çarpma işleminin sonucuna ilk çarpımdan gelen elde eklenerek işlemin altına yazılıyor.

ÖRNEK:

$$\begin{array}{r} 42 \\ 36 \\ * 61 \\ \hline 732 \end{array}$$

Yukarıdaki işlemde önce 2, 6 ve 1 sayılarıyla çarpma işlemi yapılmış ($2 \cdot 6 \cdot 1 = 12$) ve 12 sayısındaki 2, sonuç basamağına yazılmış daha sonra eldeki 1, ($4 \cdot 3 \cdot 6$) çarpımının sonucu olan 72 ye eklenmiş ($72 + 1 = 73$) ve sonuç 732 olarak bulunmuştur.

16.

$$\begin{array}{r} 21 \\ 33 \\ * 45 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki çorplama işleminin sonucu kaçtır?

- A) 234 B) 235 C) 245 D) 255 E) 265

17.

$$\begin{array}{r} AA \\ 78 \\ * 28 \\ \hline 204 \end{array}$$

Yukarıdaki çorplama işlemine göre, A kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

18.

$$\begin{array}{r} AB \\ * 12 \\ \hline \end{array}$$

Yukarıdaki çorplama işleminin sonucu A'nın 18 katına eşit olduğuna göre, B sayısı A'nın kaç katıdır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

19. – 21. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

1 den itibaren pozitif tam sayılar kareleri kadar tekrarlanarak

$$a_n = 1, 2, 2, 2, 2, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 4, 4, \dots, 4, \\ 5, 5, \dots, 5, \dots, \underbrace{n, n, n, \dots, n}_{n^2}$$

biçiminde a_n dizileri oluşturuluyor.

20. a_{10} dizisinin 105. terimi hangi sayıdır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

19. a_{15} dizisinin en az kaçınıcı terimi 8 dir?

- A) 141 B) 142 C) 143 D) 144 E) 145

21. a_{13} dizisinin terim sayısı a_{11} in terim sayısından kaç fazladır?

- A) 143 B) 169 C) 290 D) 313 E) 321

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

22. Selim, cep telefonuyla yaptığı konuşmalarda A tarifesinde ayda 10 TL sabit ücret ve konuştuğu her dakika için 0,3 TL ödemektedir. B tarifesini seçerse ilk 60 dakikanın her dakikası için 0,5 TL, sonraki her bir dakika için ise 0,2 TL ödeyecektir.

Cep telefonuyla ayda 100 dakika konuşan Selim, A yerine B tarifesini seçerse kaç TL kâr eder?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

23. Bir sınıftaki 39 öğrenci, birinci ve ikinci grupta eşit sayıda öğrenci olacak şekilde üç çalışma grubuna ayrılıyor. Birinci gruba başka bir sınıftan 10 öğrenci katılıyor, üçüncü gruptan da 3 öğrenci ayrılıyor. Bu durumda birinci gruptaki öğrenci sayısı, üçüncü gruptaki öğrenci sayısının 3 katı oluyor.

Buna göre, ilk durumda birinci gruptaki öğrenci sayısı kaçtır?

- A) 10 B) 11 C) 13 D) 14 E) 15

24. Bir manav kilogramı 300 Kr tan 60 kg elma alıyor. Bu elmaların yarısını kilogramı 350 Kr tan, kalanının $\frac{2}{3}$ ünü kilogramı 280 Kr tan satıyor.

Bu manav geri kalan elmanın kilogramını en az kaç Kr tan satarsa zarar etmez?

- A) 150 B) 160 C) 170 D) 180 E) 190

25. Bir kutuda belirli sayıda dergi ve bu dergilerin 2 katı kadar kitap bulunmaktadır. Bu kutudan,

- Ali, kitapların $\frac{1}{3}$ ü ile 6 dergi,
- Sonra Berk, kalan kitapların yarısı ile 2 dergi,
- Son olarak da Cihan kalan 8 kitap ile tüm dergileri

alıyor.

Buna göre, Cihan kutudan kaç dergi almıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 6 E) 8

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

26. VE 27. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! HER SORUYU BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Bir balık kovasında 2 lüfer, 5 levrek, 3 palamut ve 2 tekir vardır.

26. Kovadan rastgele alınan bir balığın palamut olma olasılığı kaçtır?

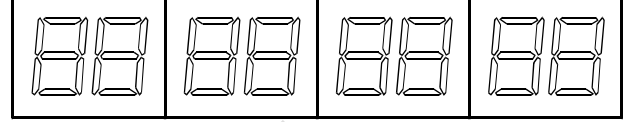
- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{1}{4}$
D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{3}{4}$

27. Kovadan önce bir balık alınıyor, sonra bu balık kovaya atılmadan ikinci bir balık daha alınıyor.

Buna göre, bu iki balıktan birincisinin lüfer, ikincisinin levrek olma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{66}$ B) $\frac{5}{66}$ C) $\frac{5}{12}$
D) $\frac{5}{11}$ E) $\frac{1}{9}$

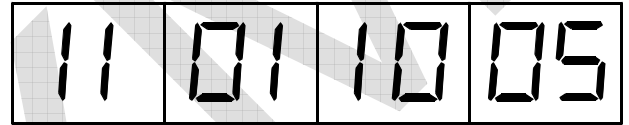
28. VE 29. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

saat dakika gün ay

Yukarıda verilen ve 4 bölmeden oluşan bir dijital saat zamanı, soldan sağa doğru sırasıyla saat (24 saatlik gösterim), dakika, gün ve ay olarak ikişer hane şeklinde göstermektedir.

Örnek bir zaman gösterimi şöyledir:

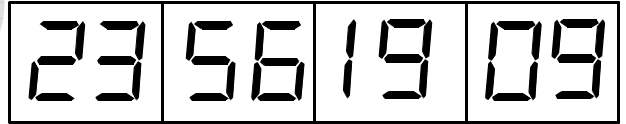

saat dakika gün ay

28. Saatin bütün bölmelerindeki sayıların toplamı en fazla kaç olabilir?

- A) 99 B) 106 C) 118 D) 125 E) 133

29.

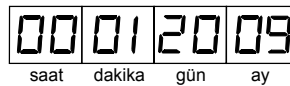

saat dakika gün ay

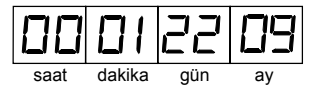
Yukarıdaki saat 5 dakika sonra hangi zamanı gösterir?

A)

B)

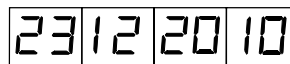
saat dakika gün ay

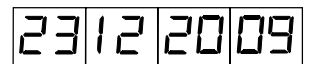
saat dakika gün ay

C)

D)

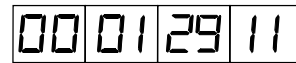

saat dakika gün ay

saat dakika gün ay

E)

saat dakika gün ay

Diğer sayfaya geçiniz.

30. – 32. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir şehirdeki her ev AB-CDEFG-H biçiminde sekiz rakamdan ve iki tire işaretinden oluşan bir numarayla tanımlanmıştır. Numaranın ilk iki hanesindeki AB sayısı evin bulunduğu semti, sonraki beş hanesindeki CDEFG sayısı evin sırasını ve son hanesindeki H rakamı numaranın doğruluğunu kontrol eden sağlama rakamını göstermektedir.

Bir ev numarasının doğru olup olmadığı şöyle kontrol edilmektedir:

- Semti belirten sayılarla evin sıra numarası kullanılarak
 $A \cdot C + B \cdot D + E \cdot F + G$
işleminin sonucu bulunur.
- Bu sonucun 7 ye bölünmesinden elde edilen kalan bulunur.
- Eğer kalan H ye eşitse numara doğrudur.

ÖRNEK: 14-52031-0 numarası doğrudur, çünkü

$$1 \cdot 5 + 4 \cdot 2 + 0 \cdot 3 + 1 = 14 \equiv 0 \pmod{7} \text{ dir.}$$

30. 23-45671-H biçiminde verilen ev numarasının doğru olabilmesi için, H rakamı kaç olmalıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

31. A3-7D459-4 numarası doğru bir ev numarası olduğuna göre, D nin alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 9 B) 14 C) 15 D) 16 E) 17

32. AB-10232-5 ve AB-04519-5 biçiminde doğru olarak numaralanmış iki ev aynı semttedir ve aynı sağlama rakamına sahiptir.

Buna göre, A + B toplamı kaçtır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

33. – 35. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki tabloda bir çiftlikteki 200 adet besi hayvanının cinslerine göre dağılımı ve bu hayvanlardan kilogram olarak elde edilen et üretimi yüzde olarak verilmiştir.

Cinsi	Besi hayvanı sayısı (%)	Et üretimi (%)
A	18	50
B	25	10
C	30	12
D	5	3
E	22	25

Bu çiftlikteki besi hayvanlarından toplam 8000 kg et üretimi yapılmıştır.

33. Tüm E lerden elde edilen et miktarı tüm D lerden elde edilen et miktarından kaç kg fazladır?

- A) 1580 B) 1640 C) 1670 D) 1720 E) 1760

34. Bir adet B den ortalama kaç kg et elde edilmiştir?

- A) 10 B) 12 C) 14 D) 16 E) 20

35. Cinslerine göre et üretimi daire grafiğiyle gösterildiğinde hangi besi hayvanının gösterildiği daire diliminin merkez açısı dik açı olur?

- A) A B) B C) C D) D E) E

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

36. – 38. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir ofiste dayanıklı taşınırlara beş rakamdan oluşan bir demirbaş numarası veriliyor. Demirbaş numaralarında,

- 0, 1, 2, 3, 4 rakamları kullanılıyor.
- Her bir rakam bir kere kullanılıyor.
- Birinci rakam sıfır olamıyor.
- İkinci rakam birinci rakamın 2 katı oluyor.
- Üçüncü rakam beşinci rakamdan küçük oluyor.

36. Buna göre, en küçük demirbaş numarası kaçtır?

- A) 12034 B) 12043 C) 24103
D) 24013 E) 34021

37. Aşağıdakilerden hangisi bir demirbaş numarasının sırasıyla üçüncü ve dördüncü rakamları olamaz?

- A) 0, 1 B) 0, 3 C) 1, 0
D) 3, 0 E) 3, 4

38. Aşağıdakilerden hangisi oluşturulabilecek tüm demirbaş numaraları için doğrudur?

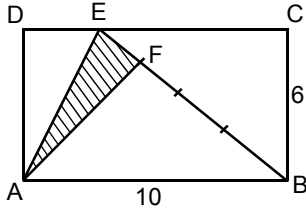
- A) 1 rakamı 2 rakamından önce gelir.
B) 1 rakamı 3 rakamından önce gelir.
C) 2 rakamı 3 rakamından önce gelir.
D) 3 rakamı 0 rakamından önce gelir.
E) 4 rakamı 3 rakamından önce gelir.

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sayısal-2

39.

ABCD bir dikdörtgen

$$|FB| = 3|EF|$$

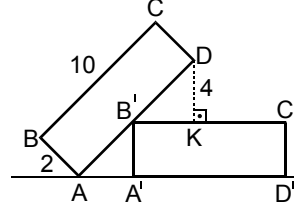
$$|AB| = 10 \text{ cm}$$

$$|BC| = 6 \text{ cm}$$

Yukarıdaki verilere göre, AFE üçgeninin alanı kaç cm^2 dir?

- A) $\frac{15}{2}$ B) $\frac{17}{2}$ C) 8 D) 9 E) 10

40.

ABCD bir dikdörtgen

$$|AB| = 2 \text{ cm}$$

$$|BC| = 10 \text{ cm}$$

$$|DK| = 4 \text{ cm}$$

Şekildeki ABCD ve A'B'C'D' dikdörtgenleri eş dikdörtgenlerdir.

Buna göre, $|AA'|$ kaç cm dir?

- A) $\frac{7}{3}$ B) $\frac{8}{3}$ C) $\frac{10}{3}$ D) 3 E) 4

SAYISAL BÖLÜM BİTTİ.

SÖZEL BÖLÜME GEÇİNİZ.

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SÖZEL BÖLÜM

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sözel Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SÖZ) hesaplanmasında 0,7; Eşit Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-EA) hesaplanmasında 0,5; Sayısal Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SAY) hesaplanmasında 0,3 kat sayısı ile çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 80'DİR.

1. – 5. SORULARDA, CÜMLE VEYA PARÇADAKİ BOŞLUĞU ANLAM BAKIMINDAN EN UYGUN BİÇİMDE TAMAMLAYAN SEÇENEĞİ BULUNUZ.

1. Yıllar boyunca ---- düş kırıklıkları onda derin yaralar açmış, ancak bu ---- onu çok olgunlaştırmıştı.

- A) tekrarlanan – yaşamlar
- B) gizlediği – izlenimler
- C) karşılaştığı – etkiler
- D) çektiği – eziyetler
- E) yaşadığı – acılar

2. Türk toplum yaşamında mizahın çok önemli bir yeri vardır. Nasrettin Hoca, Bektâşi, İncili Çavuş fıkraları ile halk edebiyatındaki taşlamalar bunun en belirgin ----. Bu mizah ürünleri güncelliklerini yitirmez, yaşanan olaylara göre ---- sürer gider.

- A) açıklamasıdır – birikerek
- B) özellikleridir – artarak
- C) örnekleridir – yenilenecek
- D) bilinenleridir – düşünülerek
- E) ipuçlarıdır – özümsemek

3. Vietnam'da meydana gelen Lekima tayfununun ardından durum ---- boyutlara ulaştı. Hâlâ yüzlerce ev ---- altında. Tayfunun etkisiyle oluşan ---- can ve mal kaybına neden oluyor.

- A) dehşet uyandıran – göçük – kuraklık da
- B) erişilemeyecek – yer – rüzgârlar da
- C) inanılmaz – tehlike – depremler de
- D) endişe verici – sular – toprak kaymaları da
- E) dayanılmaz – karantina – volkanik patlamalar da

4. Anadolu, tarih boyunca büyük ve güçlü toplumlara ev sahipliği yapmıştır. Bu yüzden ülkemiz, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girebilecek doğal ve tarihî güzellikler açısından çok zengindir. Ne var ki bu listeye Türkiye'den bugüne kadar yalnızca dokuz yer kabul edildi. Böyle bir listede daha fazla doğal ve tarihî güzelliğimizle yer alabilmek bizim elimizde; ---- Türkiye'yi listede hak ettiği sıraya taşımanın o denli zor olmadığını göreceğiz.

- A) hangi ülkelerin hangi yapıtlarla listede yer aldığını öğrenirsek
- B) doğal ve tarihî dokumuza bilinçli olarak sahip çıkıp bu konuda boş vermişlikten kurtulursak
- C) bunun için geçmişimizle olan bağımızı kuvvetlendirebilirsek
- D) gelecek kuşaklara bu köklü geçmişi aktarabilirsek
- E) turizm reklamlarına daha fazla ödenek ayırırsak

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Antik dönemde tiyatrolar kent nüfusunun % 10- % 20'sini alacak büyüklükte yapılıyordu. Sanayi Devrimi ancak büyük bir düşünsel değişim sürecinden sonra gerçekleşmişti. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avusturyalıların onarılmasını istedikleri ilk yapı opera binası olmuştu. Bugün gelişmiş ülkeler arasında yer alan İngiltere'de kütüphanelere üye olma oranıysa % 50'nin üzerinde. Bütün bunlar, ----.

- A) kültürel yaşamın, dün olduğu gibi bugün de toplumsal değişme ve kalkınmanın en önemli yanını oluşturduğunu ortaya koyuyor
- B) gelişme ve değişimin ekonomik kalkınmayla gerçekleşeceğini gösteriyor
- C) ulusal gelirin büyük bir kısmını sanata ayırmak gerektiğini ortaya koyuyor
- D) o dönemlerdeki kültürel yaşamın bireyler üzerindeki etkileri hakkında bize bilgi veriyor
- E) teknolojinin ve bilimin ilerlemesiyle kültüre daha az önem verildiğini kanıtıyor

6. – 10. SORULARDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERDEN HANGİSİNİN, PARÇANIN ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZDUĞUNU BULUNUZ.

6. (I) Hemofili kanın pıhtılaşmasını sağlayan maddelerin eksikliğine bağlı olarak ortaya çıkan bir hastalık. (II) Hemofili hastalarında, küçük kesikler veya çarpmalar sonucunda oluşan kanamaların durmaması, kan kaybına bağlı olarak ölüme yol açabiliyor. (III) Ciltte kendiliğinden oluşan ve uzun süre geçmeyen morluklar, hastalığın tanısında önemli bir ipucu olarak kabul ediliyor. (IV) Kalıtsal olan bu hastalık, genellikle kadınlarda erkeklerle oranla daha az görülüyor. (V) Rus çarının oğlunda ortaya çıkan hastalık, Çarlık Rusyasının sonunu hazırlayan önemli nedenlerden biri olarak kabul ediliyor.

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Anadolu binlerce büyük destanın vatanıdır ve İlyada, Odysseia destanları bunlardan yalnızca ikisidir. (II) Yaklaşık 16 bin dizeden ve 24 bölümden oluşan İlyada'da Truva Savaşı anlatılır. (III) İlion kentinin kuşatılması, savaş boyunca gösterilen kahramanlıklar, on yıl süren savaşın korkunç yönü, aşk ve gurur, hile ve cesaret, inanç ve aldaniş konu edilir destanda. (IV) Bu destanın devamı olan Odysseia'de ise savaş sonrasında ülkelerine dönen Odysseus ve arkadaşlarının akıl almaz serüveni anlatılır. (V) Savaşın yapıldığı yer Çanakkale'den otuz kilometre uzakta bulunan ve bugün Hisarlık denilen Dardanos bölgesidir.

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Cep telefonları, fotoğraf makineleri, işitme cihazları, oyuncaklar gibi pek çok eşyayı çalıştırmak amacıyla kullanılan pilleri, ömrü bittiğinde çöpe atarken bir kez daha düşünmek gerekir. (II) Pillerin çoğu lityum, gümüş, nikel ve cıva gibi zehirli metaller içerir, bu nedenle de rastgele çöpe atılmamalıdır. (III) Rastgele atılmaları durumunda, içerdikleri zehirli maddeler toprak, yer altı suları, ırmaklar, bitkiler, balıklar ve insanlar için tehlike yaratır. (IV) Yalnızca ABD'de her yıl 3 milyarın üstünde pilin çöpe atıldığı tahmin ediliyor. (V) Bu tehlike geri dönüş olanağı bulunmayan hasarlara bile yol açabilir.

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. (I) Viyana Sebze Orkestrası havucu flüt, pırasayı keman, bal kabağını da davul olarak kullanıyor. (II) Yılda yaklaşık otuz konser vermeyi planlıyorlar. (III) Yani bu grup, eline geçen her türlü sebze-yi kullanarak müzik yapıyor. (IV) Belli bir tarzları yok, çağdaş, klasik, pop, house gibi türlerde parçalar seslendiriyorlar. (V) Son parçayı seslendirdikten sonra konserden önce aldıkları yetmiş kilo sebze-yi, çorba yapıp dinleyicilere ikram ederek değerlendiriyorlar.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. (I) Türkiye'de 1980'lerde yaygınlaşan kuş gözlemciliği, buna gönül vermiş amatörlerce yürütülüyor. (II) Aslında, ülke çapında kuş gözlemi yapan profesyonel topluluklardan en aktif olanı İstanbul Kuş Gözlem Topluluğudur. (III) Gönüllülük esasına dayanan ve amatörce yürütülen bu çalışmalar-dan elde edilen bilgiler, doğa bilimcilerin veri tabanları oluşturmalarına yardım ediyor. (IV) 2000-2007 yılları arasında İstanbul'da yapılan on iki binden fazla gözlem kaydının bulunduğu veri tabanı, İstanbul'da gözlenen kuşlara ilişkin raporun da bel kemiğini oluşturdu. (V) Kentteki kuşların dağılımını, mevsimsel hareketlerini, üreme alanlarını, göçmenlerin geliş-gidiş tarihlerini bu raporda bulmak mümkün.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. – 14. SORULARDA, BAŞTA VERİLEN CÜMLEDEN KESİN OLARAK ÇIKARILABİLECEK YARGIYI BULUNUZ.

11. Bir cep telefonu şirketi artık, ülkenin % 95'inin kapsama alanlarında olduğunu açıklamıştır.
- A) Şirket son dönemde kapsama alanını genişletmiştir.
- B) Ülkede en az bir cep telefonu şirketi daha hizmet vermektedir.
- C) Şirket, ülkede en geniş kapsama alanına sahip cep telefonu şirkettir.
- D) Ülke coğrafyasının % 5'i yerleşime uygun değildir.
- E) Şirket yalnızca cep telefonu satmaktadır.
12. B takımı, A takımını yenerek iki hafta sonra yeniden galip gelmiş oldu.
- A) B takımı, 2 hafta önce yendiği takımı tekrar yenmiştir.
- B) B takımı, bu maçla birlikte en az iki maç yapmıştır.
- C) Bu galibiyet, B takımının bu sezon aldığı ikinci galibiyettir.
- D) B takımı bugüne kadar en çok 3 maç yapmıştır.
- E) B takımı oynadığı son iki maçı kaybetmiştir.

13. Terakkiverper Cumhuriyet Partisinin kurulmasıyla Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk kez çok partili hayata geçiş denenmiştir.

- A) Türkiye'de, Terakkiverper Cumhuriyet Partisinin kurulmasıyla çok partili hayat yerleşmiştir.
- B) Türkiye tarihinde iki defa çok partili hayata geçiş denemesi olmuştur.
- C) Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulan ikinci parti Terakkiverper Cumhuriyet Partisidir.
- D) Türkiye tarihindeki tüm çok partili hayata geçiş denemeleri başarısız olmuştur.
- E) Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce de siyasi partiler vardır.

14. Dünyada Kudüs ve Venedik'ten sonra üçüncü büyük tarihî ve mimari sit alanı olan Mardin, bir açık hava müzesi gibidir.

- A) Mardin'in birçok yerinde bu yöreye özgü tarihî yapılara rastlamak mümkündür.
- B) Mardin, Kudüs ve Venedik'ten sonra kurulmuştur.
- C) Tarihî zenginlikleri olan kent, mimari açıdan en gelişmiş şehrimizdir.
- D) Mardin dünyada en çok ziyaret edilen üçüncü şehirdir.
- E) En eski mimari yapılar Kudüs ve Venedik'te bulunmaktadır.

15. – 18. SORULARDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERİN ANLAMLI BİR BÜTÜN OLUŞTURMASI İÇİN HANGİLERİNİN BİRBİRİYLE YER DEĞİŞTİRMESİ GEREKTİĞİNİ BULUNUZ.

15.

- I. 1980 yılında çekilen "Tanrılar Çıldırılmış Olmalı" adlı filmde konu edilen Afrika kabilesindeki insanların tıkrırtıyı andıran seslerle dolu, heyecanlı konuşmaları, dünyanın dört bir yanındaki izleyicilere çok tuhaf, bir o kadar da yabancı gelir.
- II. Küçük bir gruba özgü bu dille ilgili olarak yapılan birkaç araştırmada, en eski atalarımızın da iletişim kurmak için tıkrırtıya benzeyen sesler çıkardığı sonucuna varıldı.
- III. Bütün bu bilimsel araştırmaların sonuçlarına göre, bugünkü insanların ortak atalarının savanlarda yaşadığı ve tıkrırtılı seslerle iletişim kurduğu aklı yakın geliyor.
- IV. Genetik veriler ise tıkrırtılı konuşan toplulukların kökeninin, günümüzden 50.000 yıl önce yaşamış ortak bir ataya dayandığını ortaya koydu.
- V. Dil bilim araştırmaları, çıkarılan bu seslerin, 10.000 yıldan da eski bir zamanda ortaya çıktığını gösteriyordu.

- A) I. ile II. B) I. ile III. C) II. ile IV.
- D) III. ile V. E) IV. ile V.

16.

- I. Havacılık tarihinde başarıyla uçan ilk uçağı Wright kardeşler yaptı.
- II. Bu saptamadan sonra ürettikleri Flyer adlı ilk uçak 17 Aralık 1903 tarihinde ABD'nin North Carolina eyaletinde havalandı.
- III. Wright kardeşler, planörlerle yaptıkları ön çalışmalar sırasında ortaya çıkan sorunları incelediler; başarılı bir uçuşun temel koşulunun denge olduğunu belirlediler.
- IV. Flyer ile aynı gün dört uçuş yapan kardeşlerin en uzun uçuşları 59 saniye sürdü ve 26 metrelik bir uzaklığı aştı.
- V. 1905 yılına gelindiğinde ise artık 38 dakika uça-biliyorlardı.

- A) I. ile II. B) I. ile IV. C) II. ile III.
- D) III. ile V. E) IV. ile V.

Diğer sayfaya geçiniz.

A

2009-ALES İlkbahar /Sözel

17.

- I. İnsanların doğasında olan bilme ve bileni destekleme eğilimi, kolay para kazanabilme isteğiyle birleşince bu programlara olan ilgi de artıyor.
- II. İzleyiciler, bir konu hakkında görüşlerini belirtmeyi, bilgilerini sınamayı, eğlenceli zaman geçirmeyi de istiyor.
- III. Dahası heyecanlanmak, sevinmek ve düş kurmak da onlar için öncelikli hâle geliyor.
- IV. İşte televizyon yayıncılığının önemli türlerinden olan yarışma programlarının çıkış noktası bunlar oluyor.
- V. Günümüzde neredeyse tüm "kültürel etkinliği" televizyonla sınırlı olan geniş izleyici kitlesi için yalnızca haberler, siyasi tartışmalar ya da çok çeşitli olmalarına karşın diziler yeterli olmuyor.

- A) I. ile IV. B) I. ile V. C) II. ile III.
D) II. ile V. E) III. ile IV.

18.

- I. İstanbul Silivrikapı'da, sur bedenleri arasında bulunan Bizans mezar odası yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya.
- II. Bu mezar odası, surların restorasyonu sırasında, otuz yedinci kulenin güneyinde bulunmuş ve odanın MS 4. yüzyılda yapıldığı anlaşılmıştı.
- III. Hatta hırsızlar, bir yıl içerisinde üç kez duvarı delerek iç mekânı kaplayan mermer kabartmaları çaldılar.
- IV. Bulunduğu gündən beri hırsızların ilgisini çeken bu oda pek çok kez yağmalandı.
- V. Bu kabartmalar daha sonra ele geçirildi ve İstanbul Arkeoloji Müzesine teslim edildi.

- A) I. ile III. B) II. ile IV. C) II. ile V.
D) III. ile IV. E) IV. ile V.

19.

- I. kitap yazılan nadir kadın yazarlarından biri
- II. Sylvia Plath edebiyat tarihinin
- III. gizemli kalan, hakkında çok sayıda
- IV. çok merak edilen ama
- V. yine de bir yanıyla hep

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20.

- I. yerel oyuncak üreticilerinin izlerini süren kapsamlı
- II. kurucusu ve yöneticisi olan yazar, kitabında
- III. bir araştırma ortaya koymuş
- IV. oyuncakın sosyolojik boyutunu da içeren tarihsel bir inceleme ile
- V. ülkedeki ilk ve tek oyuncak müzesinin

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21.

- I. rol yapma yeteneklerini geliştirmek
- II. ekip çalışması ortamı sağlayarak onlara ses
- III. çocuklara tiyatroyu sevdirmek ve onların
- IV. deneyimli tiyatrocuların ders verdiği kursta
- V. beden ve hareket çalışmaları yaptırmak amaçlanıyor

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Diğer sayfaya geçiniz.

22.

- I. bunun asıl nedeni gelecekte
- II. değişmeyecek kadar sevmemizdir
- III. başka hiçbir şeyle
- IV. bugüne kadar kitap ve dergi yayıncılığını bırakmadıysak
- V. para kazanma ümidimiz değil yaptığımız işi

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23.

- I. Çünkü, Anadolu'lu Helenler, Lidyalılardan daha önce, bir yüzyıl boyunca Karadeniz kıyısında kurdukları kentler ve Akdeniz kıyılarında sahip oldukları merkezlerle ticarete egemen durumdaydılar.
- II. Ticarete egemen olmalarından dolayı, paranın icadının Anadolu'lu Helenlerle Lidyalıların ortak başarısı olması akla yakın gelmektedir.
- III. Lidyalıların dünya tarihi bakımından çok önemli bir role sahip oldukları kabul edilir.
- IV. Yine bu yazarlar, bir devlet tarafından basılan paranın alışveriş aracı olarak kullanılmasının daha çok Anadolu'lu Helenlerin becerisi olduğu düşüncesindedirler.
- V. Nitekim Helen yazarlarına göre madenî sikkeleri icat edenler Lidyalılardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24.

- I. Bu rehberlerin her birini, rehberlik yaptıkları yabancı dile ve bu dilin kültürüne hâkim, sunum yeteneği yüksek kişilerden seçerdim.
- II. Biri bana gelip, "Ülke turizmi konusunda en yetkili kişi olsaydınız ilk olarak ne yapardınız?" diye sorsa on dokuz yıllık profesyonel bir turist rehberi olarak nasıl cevap verirdim, diye düşündüm.
- III. Ayrıca seçtiğim rehberlerle günler hatta haftalar boyunca beyin fırtınası yapar, bundan çıkacak sonuçlara da kesinlikle önem verirdim.
- IV. Bu politika uyarınca, tanıtım için "yüz yüze iletişim" yöntemine uygun olarak yetişmiş, işini iyi yapan turist rehberlerini görevlendirirdim.
- V. Sanıyorum, her şeyden önce kültür turizmi ağırlıklı bir politikayı benimseyeceğimi söylerdim.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25.

"Bugün okyanusa atılan çöp miktarı, okyanustan çıkarılan balık miktarının üç katına ulaşmıştır." **sözle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Okyanusların iç denizlere göre daha çok kirlendiği
- B) Okyanuslarda yapılan balık avcılığının giderek azaldığı
- C) Derin denizlerde yaşayan balık türlerinde azalma görüldüğü
- D) Balıkçılıktan eskisi kadar çok kazanç sağlanamadığı
- E) Okyanuslardaki kirlenmenin tehlikeli boyutlara vardığı

A

2009-ALES İlkbahar /Sözel

26. "Yaşamda hatalar yoktur, yalnızca dersler vardır." **sözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Olaylara farklı açılardan bakmak gerektiği
- B) Yapılan her yanlışın bir şeyler öğrenileceği
- C) Doğru ile yanlışın göreceli kavramlar olduğu
- D) Geçmişe bağlı kalarak yaşamak gerektiği
- E) Yanlışların doğrulardan daha uzun süre hatırlandığı

27. "Bir şirketin başarısının göstergesi, problemlerinin olup olmadığı değil, bu yılki problemlerin geçen yıllikle aynı olup olmadığıdır." **sözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Her başarılı şirketin kriz dönemlerinde zor anlar yaşayabileceği
- B) Dışarıdan başarılı gibi gözüken şirketlerin de sorunlarının bulunabileceği
- C) Bütün şirketleri değerlendirmede kullanılacak ortak bir başarı ölçütünün bulunmadığı
- D) Şirketlerin başarılarının, sorunların çözümünde gösterilen performansa bağlı olduğu
- E) Sürekli yeni problemlerle uğraşmak zorunda kalan şirketlerin başarısızlığa mahkûm olduğu

28. "Dün", bozdurulmuş bir çek, 'yarın' ise bir bonodur. Yalnızca 'bugün', eldeki nakit paradır." **sözüyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yalnızca yaşanan anda bir şeyler yapma olanağı bulunduğu
- B) Yaşamın, zaman kaybedilecek kadar uzun olmadığı
- C) Hayallerin kendi kendine gerçekleşmesini beklemenin yanlışlığı
- D) Geleceğin bugünden daha iyi olacağı
- E) Geçen zamanın insana mutlaka bir şeyler kazandırdığı

29. "Bazıları yalnızca mevcut şeylere bakar ve 'Neden var?' diye sorar; ben olmayan şeyleri de hayal eder ve 'Neden yok?' diye sorarım." **diyen bir kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?**

- A) Kötümser
- B) Araştırmacı
- C) Başarılı
- D) Konuşkan
- E) Çalışkan

30. **Ürünlerini "Biz üretiyoruz, biz satıyoruz." sloganıyla pazarlayan bir firma, bu sözle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiş olabilir?**

- A) Kullandıkları tüm ham maddelerin kendi üretimleri olduğunu
- B) Bu tür bir ürünü satışa sunan tek firma olduklarını
- C) Piyasada ürünlerinin taklitlerinin bulunduğu
- D) Firmanın, ürünlerini fabrika satış mağazalarında indirimli olarak sattığını
- E) Üretici ile satıcı arasında bir aracı olmadığından ürünlerinin ucuz olduğunu

Diğer sayfaya geçiniz.

31. Bir yazar, "Yazdıklarımı dağdaki çoban da anlatsın, profesör de yavan bulmasın." diyordu. Mevlana'nın dile getirdiği bir başka gerçeği de göz ardı etmeyelim. "Anlattıklarınız, karşınızdakinin anlayabildiği kadardır." Evet, sorun, dönüp dolaşıp anlayabilmekte düğümleniyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Kişilerin kavrama düzeyleri birbirinden farklıdır.
B) Herkesin anlayabileceği biçimde yazmak çok zordur.
C) Söyleneni ya da okunanı anlamada kişinin mesleği belirleyicidir.
D) Bireyin kavrama yetisinin gelişmişliği, sorunların çözümünde işe yarar.
E) Anlamada alışkanlıkların etkisi büyüktür.

32. (I) Troia Vakfı M. Osman Kütüphanesindeki bütün kitaplar Prof. Korfmann'a ait. (II) Korfmann ünlü bir arkeolog. (III) Kütüphanede Troia ve Troas arkeolojisine yönelik yapıtlar çoğunluğu oluşturuyor. (IV) Bunların dışında Anadolu'yu, Gürcistan'ı, Balkanları, Avrupa'yı ve genel arkeoloji konularını kapsayan yayınlar da bulunuyor. (V) Kütüphanede, altı bin kitap ile yaklaşık on bin ayrı basım ve makale yer alıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde kütüphanedeki kitapların içeriğiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) I., II. ve V.
D) II., IV. ve V. E) III., IV. ve V.

33. (I) Çoruh Nehri, 3225 metre yüksekliğindeki Mescit Dağları'ndan doğarak toplam 466 kilometre katettikten sonra Gürcistan sınırları içinde Karadeniz'e dökülüyor. (II) En hızlı akan nehirlerimizden biri olduğundan sporcuların ilgisini çekiyor. (III) Her yıl dünyanın pek çok yerinden gelen rafting, kano ve nehir kayağı gibi sporları yapan yerli ve yabancı sporcuları ağırlıyor. (IV) Artvin'e kadar uzanan ve yaklaşık 260 kilometre uzunluğundaki bölümde 4 farklı etapta rafting yapılıyor. (V) Özellikle profesyonel sporcuların tercih ettiği nehirde, raftingin zorluk derecesi birden altıya kadar çıkıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin de karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

34. (I) Romanesk mimari, 10. yüzyıldan başlayarak 12. yüzyıla kadar Avrupa sanatına yön vermiştir. (II) Avrupa kıtasının değişik bölgelerinde, değişik tarihlerde farklı özellikler gösteren bu tarz, başlangıçta, dinî propagandayı hedeflemiştir. (III) Bu devrin ürünü olan bütün sanat eserleri de bu yüzden yoğun bir dinî özellik taşımaktadır. (IV) Bu tarza yön veren kişiler din adamlarıdır. (V) Bu devirde yapılan savaşlar ve zor yaşam koşulları nedeniyle sığınacak bir yer arayan insanlara ulaşmak isteyen kilise çevreleri, kişisel yaklaşımlardan çok, toplumsal bir anlayışı tercih etmiştir. (VI) Dönemin bütün mimari ürünleri de böylelikle topluluklara hizmet edecek nitelikte büyük boyutlu yapılar olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri, kendisinden önceki cümlede belirtilenlere bağlı bir sonucu dile getirmektedir?

- A) II. ve III. B) II. ve V. C) III. ve V.
D) III. ve VI. E) IV. ve VI.

35. Sefarad olarak bilinen İspanyol Yahudileri, 1492 yılında İber Yarımadası'ndan çıkarıldıktan sonra Doğu ve Güney Akdeniz'e dağıldılar. (1) Osmanlı kanunlarının, etnik azınlıkların bağımsız bir birim olarak yaşamlarını sürdürmelerine izin vermesi, yeni topraklarında uzun yıllar huzur içinde yaşamalarını sağladı. (2) İstanbul, İzmir, Selanik ve Kudüs gibi şehirlere yerleşen bu topluluk, zaman içerisinde Osmanlı kültüründen etkilenmeye başladı. (3)

- I. Böylece, bu Yahudi topluluğu kendi dil, din ve geleneklerini koruyabildi.
- II. O dönemde, Balkanları, Anadolu ve Orta Doğu'yu elinde tutan Osmanlı İmparatorluğu'nun koruyucu kanatları altına yerleştiler.
- III. Bu etkilerden biri de özellikle bu dönemde beslenen Yahudi şarkılarının çoğunda, Osmanlı makamlarının kullanılması oldu.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için parçada 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümleler aşağıdakilerin hangisinde verilen sırayla getirilmelidir?

	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	I	II

36. Bir kişi düz bir alanda, bir noktadan eşit aralıklarla önce 10 adım doğuya, sonra 20 adım güneye, daha sonra 30 adım batıya ve son olarak da 40 adım kuzeye hareket ederse bu kişi ilk bulunduğu noktanın neresinde olur?

- A) Doğusunda
- B) Güneydoğusunda
- C) Güneybatısında
- D) Kuzeydoğusunda
- E) Kuzeybatısında

37. Sabun yapımına ilişkin ilk tarifler MÖ 2500 yılına ait Sümer yazıtlarında ortaya çıkmıştır. Buna rağmen Pompei'de yapılan kazılarda bir sabun imalathanesiyle kalıp sabunlara rastlanmış olması, ilk sabunun Romalılar tarafından bulunduğu düşüncesinin yerleşmesine neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir açıklaması olabilir?

- A) İnsan belleğinde daha çok pratik bilgilerin yer ettiği
- B) Kabul gören bazı bilgilerin doğru olmayabileceği
- C) Arkeoloji alanında yeterli bilgiye sahip olunmadığı
- D) Bazı tarihsel bilgilerin bilerek çarpıtıldığı
- E) Hafızanın insanı yanıltabileceği

38. Batıda yemek yerken ses çıkarmak görgüsüzlük kabul edilir. Oysa Japonya'da çorba içerken höpürdetmek ayıp sayılmaz, tersine ne kadar höpürdetirseniz çorbanın o kadar lezzetli olduğunu belirtmiş olursunuz.

Bu parça aşağıdaki görüşlerden hangisini desteklemektedir?

- A) Görgü kurallarına her zaman her yerde uyulmalıdır.
- B) Gidilen ülkenin âdet ve gelenekleri konusunda önceden bilgi edinmek gerekir.
- C) Farklı kültürlerin düşünce şekillerini anlamak o kültürlerle uyumu kolaylaştırır.
- D) Doğu ve Batı kültürleri birbirinden etkilenmiştir.
- E) Her kültürün kendine özgü görgü kuralları vardır.

39. Kimi sanatçıların kişilikleri yapıtlarına yansır. Örneğin bazı ressamların fırça darbeleri imzaları gibidir ya da birkaç romanını okuduktan sonra iyice tanıdığımızda, o yazarın yazınsal kişiliğini görmeye başlarız. Hatta bazen çocuk denecek yaşta yazdıklarında bile görülebilir bu özellikler.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her yazarı ötekilerden ayıran bir yazma tarzı vardır.
- B) İyi bir yazar olabilmek için uzun zaman gerekir.
- C) İyi yazarlar yapıtlarında kendi kişiliklerini gizlemez.
- D) Yazarın kendini anlattığı romanlar daha çok okunur.
- E) Yazı hayatının başlangıcında iyi ürünler vermiş yazarlar bu özelliklerini korurlar.

40. Kendinden kaçmak için kitaba sığınmak, filme sığınmaya benzemez. Kitaplar, sizi kendilerine bir karşılık vermeye, aklınızı ve hayal gücünüzü kullanmaya zorlar. Oysa film izlerken hiçbir şey düşünmeden kendinizi kaptırır filmi seyredersiniz, hoşunuza da gider.

Bu sözü söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

- A) Kitap okumaktan herkesin keyif alamadığını
- B) Kitap okumaya uzun zaman ayırmak gerektiğini
- C) Kitap okumanın düşünce ve duyguları harekete geçirdiğini
- D) Nitelikli film yapmanın zor olduğunu
- E) Boş zamanları değerlendirmek için film seyretmenin daha iyi bir seçim olacağını

41. Bir oyuncunun kaç yüzü vardır, gerçekten bilebilir miyiz? Bir rol için yaptığı makyaj daha sonra çıkar mı yüzünden? Yoksa ötekilere eklenerek ömür boyu kalır mı oyuncuda?

Bu sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyuncu asla kendi olamaz.
- B) Oyuncu oynadığı karakterlerden etkilenir.
- C) Oyuncu her karakterde kendinden bir parça bulur.
- D) Oyunu başarılı kılan oyuncunun kişisel becerileridir.
- E) Her oyuncu her karakteri canlandıramaz.

42. Bu yapıt, çok beğenilen ve çok sevilen bir roman. Bu etkisini dilinden alıyor, şiirsel bir dili var. Anlatımıyla, anlattıklarıyla Türk edebiyatında yankı uyandırmış böyle bir romanı sinemaya uyarlamak yürek isteyen bir iş. İlk teklif geldiğinde nasıl yaparım, nasıl uyarlarım diye çok korktum. Çünkü bu, yoruma başvurmadan uyarlanamayacak bir yapıt.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sinemaya uyarlanacak yapıtların ne tür özelliklere sahip olması gerekir?
- B) Romanda verilmek istenen iletiyi, sinemada da aynı biçimde verebildiniz mi?
- C) Her yapıt, her roman kolaylıkla sinemaya uyarlanabilir mi?
- D) Böyle iddialı bir romanı senaryoya dönüştürme sürecinde zorlandınız mı?
- E) Bunun gibi değerli bir romanı sinemaya uyarlamamız edebiyat çevrelerince nasıl karşılandı?

43. Denizde toplu hâlde yaşayan Golyan balıkları üzerinde bilim insanları bir deney yaptılar. Balıklardan birinin beynini açarak sürüde birlikte hareket etmeyi kontrol ettiğini düşündükleri bölümünü etkisiz hâle getirdiler. Daha sonra bu balığı türdeşlerinin arasına bıraktılar. Bu balığın, sürüyü bırakarak ayrı gezmeye başladığı görüldü. “Yarım beyinli” balık böyle olunca, öteki balıklar da onun peşinden gitmeye başladılar. Böylece “yarım beyinli” balık, “tam beyinli” balıkları peşinden sürükleği.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Liderlik için özgür düşünce gerekir.
- B) Liderlik, nitelikli olmayı gerektirir.
- C) Sürüde toplu hareket sorgusuz gerçekleşmektedir.
- D) Sürü hareketi, insanlar tarafından kontrol edilebilir.
- E) Sürüden ayrılmak Golyan balıkları için tehlikelidir.

44. Birçok simyacının amacı sıradan metallerden altın elde etmektir. Bunun için sıra dışı deneyler yapmaktan çekinmediler. Örneğin Henning Brand, aslan idrarıyla yüzlerce deney yapmıştı. Ona göre bu soylu hayvanın idrarında altın bulunmalıydı. Aylar süren çabasının sonunda kuşkusuz altın elde edemedi ama parlakan bir madde buldu. Ona, Yunanca “ışık taşıyan” anlamına gelen “fosfor” adını verdi.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir sonuca ulaşmak için uzun süre çalışmayı göze almak gerekir.
- B) Simyacılar değerli olmayan maddeleri daha değerli maddelere dönüştürmeye çalışırlar.
- C) Bazı elementler rastlantı sonucu bulunmuştur.
- D) Araştırmalar her zaman istenen sonuca ulaşmayabilir.
- E) Yapay olarak üretilen her madde, bazı temel maddelerin birleşiminden oluşur.

45. Usta tırmanıcılar olan Gekko kertenkeleleri, dik bir yüzeyde yukarı doğru tırmanırken bir saniyede vücutlarının on beş misli uzunluğundaki bir mesafeyi aşabiliyor. Bu kertenkelelerin parmaklarında yüzeye tutunmayı sağlayan çengeller şeklinde çok sayıda yapışıcı kısımlar bulunmaktadır. Bu hayvanlardan hareketle bilim insanları aynı şekilde yüzeye yapışan bir nano yapıştırıcı icat ettiler. Bu yapıştırıcı, tıpkı Gekko kertenkelelerinin ayağı gibi gerektiğinde yüzeyden sorunsuz olarak ayrılıyor.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bazı ürünleri geliştirmek için doğadaki canlıların özelliklerinden esinlenilir.
- B) Pek çok bilimsel gelişme birbirine kaynaklık etmiştir.
- C) Bir canlı üzerinde çalışmaya başlamadan önce o canlı iyi gözlemlenmelidir.
- D) Doğanın kendi içinde bir dengesi vardır.
- E) Doğadaki her canlı, yaşadığı ortama en iyi biçimde uyum sağlar.

46. Tedavi sırasında doktor ve hemşirelerden gördüğü ilgi, hastaya, aldığı ilaçların biyolojik etkilerinden bağımsız olarak güç kazandırabiliyor. Bu nedenle de bilim insanları herhangi bir ilacın kimyasal etkilerini sınırlarken ilaç görünümündeki şekerlerle ilaçların etkilerini ayrı ayrı gözlemleyip ikisinin yarattığı sonuçlara bakarak ilacın etkisi konusunda çıkarımlarda bulunuyorlar. Eğer sıradan bir şeker, ilaç adı altında hastaya verildiğinde hastada aynı düzeyde bir iyileşme gözlemleniyorsa o ilaçlar etkisiz kabul ediliyor. İşte, ilaç görünümündeki bu şekerlere “plasebo” deniyor. Plasebo uygulamasının, yalnızca bedensel hastalıklarda değil, ruhsal hastalıklarda da oldukça etkili bir yöntem olduğu kabul ediliyor. Bazı araştırmacılar plasebo etkisini klasik koşullarla açıklarken bazıları da “mutluluk kimyasalı” olarak bilinen endorfin hormonunun salınımıyla açıklıyor.

Bu parçaya göre plasebo uygulamasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ön yargısız bir değerlendirme için, hastanın tedavi sürecinde ona ne verildiğini bilmemesi gerekir.
- B) Bazı ilaçların amaca hizmet edip etmediğini araştırmak amacıyla yararlanılır.
- C) Psikiyatride de kullanılmaktadır.
- D) Önemli hastalıklarda başarısızlıkla sonuçlanmıştır.
- E) Hastanın ilaç aldığını düşünmesi, sonucu olumlu yönde etkiler.

Diğer sayfaya geçiniz.

47. Frigler, MÖ 1200'lü yıllardan itibaren Makedonya ve Trakya üzerinden Boğazlar yoluyla dalgalar hâlinde Anadolu'ya göç eden Trak kökenli boylardan biriydi. MÖ 11. yüzyıla doğru Polatlı yakınlarındaki Yassihöyük'e ulaşan ilk Frig göçmenleri, başlangıçta basit köy düzeninde bir yaşamı benimsedi. MÖ 9. yüzyıla gelindiğinde Yassihöyük, çevresi güçlü surlarla çevrili bir başkente dönüştü. Ünlü Frig Kralı Midas döneminde Frigler, Orta Anadolu'da, görkemli kaya anıtlarının gölgesinde, Anadolu'nun köklü gelenekleri ile yoğrulmuş güçlü bir krallık olarak Anadolu kültür tarihine damgasını vurmuştur.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'nun en görkemli döneminin Frigler zamanında yaşandığı
- B) Friglerin Anadolu'da uzun süre aynı yörede yaşadığı
- C) Savaşçı bir toplum olan Friglerin Orta Anadolu'da kesin bir hâkimiyet kurduğu
- D) Friglerin, ticaret yolları üzerine kurdukları şehirler sayesinde zenginleştikleri
- E) Friglerin, Avrupa'da yaşanan karmaşadan kaçarak Anadolu'ya göç ettiği

48. VE 49. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Kâzım Karabekir'in en önemli yapıtı olarak görülen İstiklal Harbimiz, eksiksiz olarak ve kendi elinden çıktığı biçimiyle ilk kez tarih meraklılarıyla buluşuyor. İlk baskısı esas alınarak hazırlanan kitabın tamamı eski harfli el yazısı orijinalleriyle karşılaştırılmış, ilk baskıdaki eksikler tamamlanmış ve yüzlerce yanlış okuma düzeltilmiş. 1960 tarihli önsöz dışında kitaba hiçbir ekleme yapılmamış, metinden hiçbir şey çıkarılmamış.

48. Bu parçaya dayanarak Kâzım Karabekir ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Birden fazla yapıtı vardır.
- B) Söz konusu yapıtı eski harflerle yazmıştır.
- C) Söz konusu yapıtında tarihî olayları anlatmıştır.
- D) Söz konusu yapıtının birden fazla baskısı yapılmıştır.
- E) Yapıtlarını anı türünde kaleme almıştır.

49. Bu parçaya dayanarak İstiklal Harbimiz adlı yapıtın yeniden basılmasında, kitabın ilk baskısının,

- I. günümüze ulaşamamış olması,
- II. eski harflerle yazılmış olması,
- III. eksiklerinin bulunması

nedenlerinden hangilerinin rol oynadığı ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

50. VE 51. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Atasözlerimizin kısa birer hikâye gibi olması, bu sözlerin yaşanan olaylardan sonra söylendiğini, yani ortaya çıkışlarının belli bir olaya dayandığını düşündürmüştür bana. Örneğin, “Düşenin dostu olmaz.” sözü durup dururken söylenmiş olamaz bence. Ya dara düşüp en yakınındakilerin bile terk ettiği biri tarafından ya da sözcüğün gerçek anlamıyla, atından ya da eşeğinden düşüp de hiç yardım alamayan biri tarafından söylenmiş olmalı bu söz. Bununla birlikte, zıt anlamlı atasözlerimiz de yok değil. Ama bu durum bile birer yazınsal ürün olan atasözlerinin ortaya çıkışına ilişkin düşüncemi destekliyor. İnsan, hayatı boyunca her türlü olayla karşılaşabilir, o anki duruma göre olaylar karşısındaki duruşu, yani söyleyeceği söz de değişebilir.

50. Bu parçaya dayanarak atasözleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Atasözleri de edebiyatın sınırları içinde yer alır.
- B) Bir atasözünde övülen bir davranış, bir başkasında yerilebilir.
- C) Atasözlerinin ortaya çıkışlarına ilişkin kesin bilgi mevcut değildir.
- D) Kimi atasözleri zamanla farklı anlamlar kazanmıştır.
- E) Atasözleri yaşanan birtakım olaylar üzerine söylenmiştir.

51. Aşağıdakilerin hangisinde verilen atasözleri zıt anlamlı değildir?

- A) Düşenin dostu olmaz. – Dost kara günde belli olur.
- B) Ev alma komşu al. – Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
- C) Fazla mal göz çıkarmaz. – Azı karar çoğu zarar.
- D) Eğri otur doğru söyle. – Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- E) Öfke baldan tatlıdır. – Öfkeyle kalkan zararlı oturur.

52. VE 53. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Filmlerimde hep şiddet ve ölüm konusunu işlediğimi söylüyorlardı. Gerçekten de o zamana kadar yaptığım filmler arasında şiddet içerenler içermeyenlerden daha fazlaydı. O dönemde, şiddete yer veremeyen birçok senaryo da yazıyordum. Ama yine aynı eleştirilerin yöneltildiği Havai Fişekler adlı filmde sonra artık farklı bir yapıt ortaya koymanın zamanı geldiği düşüncesiyle herkesi şaşkırtacak bir film yapmaya karar verdim. Bu düşünceyle yaptığım Kikujiro'nun Yazı, bilinen bir film türüne ait değil. Bu filmde klasik bir öyküyü ele alıp kendime ait bir forma dönüştürdüm. Bu bir meydan okumaydı âdetâ ve bana çok çekici geldi. Sanırım sonuçta imzama taşıyan farklı bir film ortaya çıktı.

52. Bu parçaya göre yönetmenin farklı bir film yapmasına aşağıdakilerden hangisi neden olmuştur?

- A) Usta bir yönetmen olduğunu kanıtlamak isteme
- B) İlginç filmlerin daha çok para kazandırdığını düşünme
- C) İsminin aynı tür filmlerle özdeşleşmesini engellemeye çalışma
- D) Şiddet içeren filmlere olan ilginin gün geçtikçe azaldığını fark etme
- E) Farklı türde bir film çekerse daha çok seyirciyi ulaşabileceğine inanma

53. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Havai Fişekler adlı film şiddet öğeleri içeren bir filmidir.
- B) Yönetmen bir ara sürekli benzer konuları işlemiştir.
- C) Yönetmen aynı türdeki filmleri yüzünden eleştirilmektedir.
- D) Yönetmenin farklı türde senaryoları da vardır.
- E) Yönetmenin şiddet içeren filmleri daha çok beğenilmiştir.

Diğer sayfaya geçiniz.

54. VE 55. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İçinde bulunulan koşulların kişiye uygun hâle getirilmesine “ergonomi” denir. Makine ve insan arasında artan ilişki, ofiste oturularak geçirilen uzun saatler ve kullanılan araç-gereçlerin çokluğu, günümüzde ergonomiyi zorunlu hâle getirdi. Artık yalnızca fiziksel koşulların ergonomisi değil, bilgisayar yazılımları ve internet siteleri gibi öğelerin de insana uyumlu hâle getirilmesi önem kazandı. Zihinsel algılamayı kolaylaştıran kullanıcı dostu bilgisayar programları ve kolay kontrol edilebilen aygıtların geliştirilmesi de giderek kaçınılmaz oldu. Ergonomi başta mühendislik, mimarlık, tıp, psikoloji ve sosyoloji olmak üzere birçok bilimsel disiplinin ortak çalışma alanıdır. Amaç, insana en iyi şekilde uyum sağlamış sistemler geliştirmektir. Doğal olarak bu amaç yalnızca insanın kendisiyle barışık, uyumlu bir çevrede mutlu olarak çalışması ya da yaşaması değildir. Ergonomi araştırmaları, aynı zamanda verimliliği artırarak insan gücüne dayalı üretimin niteliğinin de artırılmasını amaçlar. Ergonomi araştırmacıları, iş yerlerinde ergonomik düzenlemeler için yapılan her bir dolarlık harcamanın bir yılda 2000 dolarlık tasarruf olarak geri döndüğünü belirtiyor.

54. Bu parçada ergonomi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çağımızda neden gerekli olduğuna
- B) Gelişmiş teknoloji kullanan ülkelerde daha çok önem verilen bir konu olduğuna
- C) Hangi disiplinleri ilgilendiren bir alan olduğuna
- D) Hedeflenen yararlarının neler olduğuna
- E) Araştırmalardan ne gibi yararlar sağlandığına

55. Bu parçadan ergonomi ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Çalışmaların, bedensel güçle yapılan işler kadar zihinsel güçle yapılan işleri de kolaylaştırmaya yönelik olduğuna
- B) Çalışanların, ergonomik ürünlerin kullanımları hakkında bilgilendirilmesi gerektiğine
- C) İş yerlerindeki tasarrufların yalnızca ergonomik ürünler aracılığıyla sağlanabileceğine
- D) Kullanılan araç-gereçlerin hâlâ ergonomi gözetilmeden yapıldığına
- E) Ergonomik ürünlerin her zaman, her yerde kolaylıkla bulunabileceğine

56. VE 57. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

(I) Oyuncaklar düş dünyalarını geliştirmek, oyalamak, mutlu etmek amacıyla alınır çocuklara. (II) Bazen de suçluluktan... (III) Yoğun iş temposunun ardından eve yorgun dönen anne baba, çocuğuyla zaman geçirip onu dinlemek, onun duygularını paylaşmak yerine onu oyuncağa boğuyor. (IV) Aslında çocuklar için, satın alınan oyuncaklar dışında başka şeyler de bir oyuncak ve oyun malzemesi hâline gelebilir. (V) Ayrıca, doğru seçilmiş bir oyuncak da çocuğun yaratıcı düşünme becerisini desteklemeye yardımcı olduğu gibi, motor ve sosyal gelişimine de katkıda bulunur.

56. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) Oyuncak seçimlerinin doğru yapılmaması
- B) Çocuklara gereğinden fazla oyuncak alınması
- C) Vicdan azabıyla çocukların her isteğinin yerine getirilmesi
- D) Çocukların hiçbir şeyin değerini bilmez hâle getirilmesi
- E) Çocukların çevrelerine karşı duyarsızlaşması

57. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre “Oysa, uzmanlar çok oyuncak almak yerine yeterli miktarda oyuncak alıp onlarla birlikte zaman geçirmesini öneriyor.” cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

58. VE 59. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

(I) Daha otuz yaşına gelmeden, dil bilim alanındaki çalışmalarıyla bir anlamda devrim yapan Noam Chomsky, dilde cümlelerin oluşturulmasını kesin bir biçimde açıklayan matematiksel kurallar ortaya koymaya çalışmıştır. (II) Öyle kurallar ki bir makine bile sadece onları kullanarak cümle üretebilsin. (III) Çünkü Chomsky, zihinsel özelliklerin, insanların eylemlerini, özellikle konuşma eylemini açıklamada çok önemli olduğuna inanmıştı. (IV) Ne var ki bu düşünce, 1950'lerin psikologları arasında Chomsky'nin bir bilim insanında bulunması gereken niteliklerin hepsine sahip olmadığı görüşünü yaygınlaştırmıştı. (V) Chomsky'yi deneyler yapmadığı ve doğayı yakından gözlemlemediği için, daha çok, bir filozof ve bir matematikçi olarak nitelendiriyorlardı. (VI) 1940'lı ve 1950'li yıllarda, zihin konusundaki farklı düşünceler hakkında Chomsky ile Amerika'nın en etkili psikoloğu kabul edilen Skinner arasında ünlü bir tartışma yaşandı. (VII) Skinner, dilin, tümüyle çevrenin şekillendirdiği bir alışkanlıklar bütünü olduğunu, konuşmayı açıklamak için içsel özelliklere ilişkin kurallara gerek olmadığını iddia ediyordu. (VIII) Chomsky, Skinner'ın bu görüşlerini eleştiren yazılarıyla onun psikoloji alanındaki yerinin sarsılmasına yol açtı. (IX) O dönemden sonra psikoloji, zihinsel kurallarla derinden ilgilenmeye başladı ama popüler basın, bir süre daha Skinner'ı Amerika'nın psikoloji devi olarak yansıtma-ya devam etti.

58. Bu parçada sözü edilen bilim insanlarının savdukları bilimsel görüşler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) II. ve V. B) III. ve VII. C) IV. ve VIII.
D) V. ve IX. E) VI. ve VII.

59. Bu parçaya göre Skinner'ın aşağıdakilerden hangisini savunması beklenir?

- A) Dil öğrenmenin hem biyolojik hem de psikolojik yönü olduğunu
B) Zekâ seviyesindeki farklılıkların konuşmaya başlama zamanını etkileyeceğini
C) Konuşma becerisini ruhsal etkenlerin yönlendirdiğini
D) Aynı koşullarda yetişen çocukların dil becerilerinin de aynı olacağını
E) Dil öğrenme mekanizmasının, zamanı gelince kendiliğinden harekete geçtiğini

60. VE 61. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Ünlü tarihçi Ammianus Marcellinus: "Dünyada hiçbir kent, ne topraklarının bereketi ne de ticaretteki zenginliği bakımından bu kenti geçemezdi." sözleriyle tanımlar Antakya'yı. MÖ 1000'den günümüze kadarki sayısız uygarlığın, kültürün ve inancın izlerini taşıyan Antakya, tarihî zenginliğiyle görenlerin hayran kalacağı kentlerin başında gelir. Özellikle 1930'lu yıllarda yapılan kazılarda ortaya çıkan mozaiklerde Antakya'da yaşamış uygarlıkların görkemli dönemlerinin izleri görülmekte. Bugün Hatay Arkeoloji Müzesinde daha çok MS 2. ve 5. yüzyıllar arasında yapılmış Roma ve Bizans yapılarından çıkarılan mozaikler sergileniyor. Müzede sergilenen mozaikler, sayılarının çokluğu, kalitesi ve büyüklüğü açısından dünyada çok önemli ve değerli bir yere sahip. 35 binden fazla tarihî yapıtın bulunduğu müzeyi her yıl yerli ve yabancı çok sayıda turist ziyaret ediyor. Müzede, yaklaşık iki metre karelik alanları kaplayan mozaik panolar, lahitler, seramikler, camdan yapılmış süs eşyaları, paralar ve irili ufaklı heykeller bulunuyor.

60. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Tanık göstermeye B) Nesnel verilere
C) Kişisel görüşlere D) Karşılaştırmalara
E) Kişileştirmeye

61. Bu parçada Antakya'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Kültürel miras açısından zenginliğine
B) Müzedeki mozaiklerin çoğunun ait olduğu döneme
C) Çıkarılan yapıtların aynı dönemdeki benzerlerinden farklı olduğuna
D) Müzenin uluslararası boyutta ilgi çektiğine
E) Bir dönemde ortaya çıkan yapıtların niteliğine

Diğer sayfaya geçiniz.

62. – 64. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Kuzey Kutbu'ndan Güney Kutbu'na kadar uçabilen göçmen kuşların, yüzlerce kilometreyi geride bırakan yarasaların ve bir okyanustan ötekine göç eden balinaların varlığını biliyoruz. Ne var ki minyatür kanatlı kelebekleri dünya göç şampiyonları arasında görünce şaşırıyoruz. Kuzey Amerika Kral kelebeği göç sırasında Kuzey ve Orta Amerika boyunca 4000 kilometrelik bir mesafeyi katediyor. Büyük Göller Bölgesi kıyılarından kıtayı aşmak üzere eylül ortası havalandığı bir kelebek, kimi zaman kalabalık topluluklar içinde kimi zaman tek başına günde 75 kilometre yol alıyor. Bütün Orta Batı'yı ve ABD'nin kurak güneybatı eyaletlerini geride bıraktıktan sonra Meksika'nın iç kısımlarındaki dağlık bölgeye varıyor. Koskoca Amerika kıtasında yüz ölçümü Midilli Adası'ndan bile küçük, yaklaşık 1000 kilometre karelik bir bölgeye yerleşiyor. ABD Kongresinin bir zamanlar ulusal böcek ilan etmeyi düşündüğü bu kelebek acaba yönünü nasıl belirliyor? Bunu incelemek için sonbahar göçmeni Kral kelebekleriyle ilgili olarak bilim insanları deneyler yaptılar. Önce normal çevre koşullarında, sonra yapay olarak değiştirilmiş manyetik alanlarda ve en son her türlü manyetik etkiden tümüyle arındırılmış ortamlarda yapıldı bu deneyler. Kral kelebekleri doğal koşullarda her zaman yaptıklarını yaptılar, güneybatıya yöneltiler. Manyetik kutuplar yapay olarak tersine çevrildiğinde tam tersi rotayı benimseyip kuzeydoğuya yöneltiler. Manyetik etkilerden tümüyle arındırılmış ortamda ise yönlerini tamamen şaşırdılar.

62. Kral kelebeklerinin izleyecekleri yolu bulmalarıyla ilgili olarak yapılan deneyin sonuçları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Değiştirilmemiş koşullarda yönlerini her zamanki gibi kolaylıkla bulmuşlardır.
- B) Yapılan üç deneyden ikisinde doğru yönü bulamamışlardır.
- C) Uçarken yerkürenin manyetik alanından yararlanmışlardır.
- D) Güneşi esas alarak gidecekleri yere ulaşmaktadırlar.
- E) İçsel bir yön bulma yeteneğine sahiptirler.

63. Bu parçada Kral kelebekleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değginilmemiştir?

- A) Göçlerinin nereden başlayıp nerede sonlandığına
- B) Göçlerinin neden şaşkınlık yarattığına
- C) Hangi ayda kışlık bölgeye göç ettiklerine
- D) Göç edilen bölgenin özelliklerine
- E) Neden zorlu bir yolculuğu göze alarak göç ettiklerine

64. Kral kelebekleriyle ilgili deneyde aşağıdakilerden hangisi yapılmamıştır?

- A) Öteki göçmen hayvanlarla karşılaştırma yapma
- B) Göç yönüyle ilgili bilgileri kullanma
- C) Yön bulmayı etkileyebilecek etmeni belirleme
- D) Farklı deney koşulları hazırlama
- E) Göç yönünü bulma konusundaki iç güdülerine neyin etki ettiğini araştırma

65. – 67. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Düşüncelerin, duyguların yazı ya da söz olmaksızın beyinler arasında iletilmesine “telepati” deniyor. Telepati bir tür duyular ötesi hissetme olarak tanımlanabilir. Telepati sözcüğü, eski Yunancadaki “tele” (kulak) ve “pati” (duygu) terimlerinden geliyor. Telepati yalnızca düşüncelerin ve duyguların aktarılmasını değil, çeşitli olayların önceden hissedilmesini de kapsıyor. İşitme, görme, dokunma, koklama ve tat alma gibi beş duyuya ek olarak altıncı bir duyu kabul edilen bu özellik, Sigmund Freud’a göre, baskılanmış eski bir özelliktir ve ancak belirli koşullarda ortaya çıkar. İlkel insanlardaki telepatinin tehlikelerden korunmak için gerekli bir mekanizma olduğu düşünülüyor. Bazı durumlarda kişilerin algılama özelliklerinde değişiklik olabiliyor. Örneğin bir yakınına kazada, savaşta ya da hastalıktan kaybetmiş kişiler bazı olayları ya da tehlikeleri önceden hissedebiliyorlar. Beyinde anlık bir düşünce ya da görüntü olarak ortaya çıkan bu durum, kişinin günlük programlarını ya da kararlarını bile etkileyebiliyor. Telepati kişinin duygusal durumuyla da yakından ilgili. Bu özellik daha çok kadınlarda bulunuyor. Bunun nedeni belki de kadınların davranış ve düşüncelerinin, erkeklere oranla duygusal temellere daha çok dayanması.

65. Bu parçadan telepatiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) İlk insanların kendilerini savunmada kullandıkları bir özellik olduğu
- B) Her beyin farklı dalgalar yaydığı
- C) Beynin bir bölgesinin fazla gelişmesiyle ortaya çıktığı
- D) Doğal afetlerin önceden bilinip onlara karşı önlem alınmasında kullanılabileceği
- E) Tıbbın sık yararlandığı bir yöntem olduğu

66. Bu parçada telepatiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nasıl tanımlandığına
- B) Kelimenin kökenine
- C) Ne gibi durumlarda ortaya çıkabileceğine
- D) Çok sayıda bilim insanının çalışma yaptığına
- E) Kadınlarda daha sık görülmesinin nedenine

67. Telepatiyle aşağıdaki deyimlerden hangisi arasında anlamca bir yakınlık söz konusudur?

- A) içine kapanmak
- B) içi içine sığmamak
- C) içine doğmak
- D) içi ezilmek
- E) içine sinmek

68. – 70. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Meyveleri, sebzeleri, rengârenk çiçekleri ve elbette balı, bal arılarına borçluyuz. Sayısız çiçekli bitkiyi tozlaştıran bal arıları, çiçeklerin vazgeçilmez partnerleri olarak flora için yaşamsal önem taşıyor. Bir arı kolonisinde 50.000 ya da daha fazla işçi arı, sayıları birkaç yüzle birkaç bin arasında değişen erkek arı ve yalnızca bir kraliçe arı bulunur. Koloninin bütün sakinleri hayatlarını, yegâne doğurgan dişi olan kraliçe arıya göre düzenler. Kraliçe çok sayıda yumurta yumurtlar; bunların bir kısmı erkek arıların çıkacağı döllenmemiş yumurtalar, bir kısmı da dişi arıların çıkacağı döllenmiş yumurtalardır. Dişi arıların, aralarında izciler, bekçiler, polen ezicileri, sütanneler, ısıtıcılar, pompalayıcılar vb. gruplar oluşturarak yaptıkları iş bölümü de gerçekten mükemmel. Binlerce minik hayvan, uçuşta olan bir kitle hâlinde, olağanüstü bir örgütlenmeyle aynı çatı altında birlikte yaşıyor. Bu çalışmanın sonucu olarak da bir kovana yaz boyunca 30 kilogram polen ve 600 kilogram nektar taşıyor.

68. Bu parçada bal arılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Fiziksel özelliklerine
- B) Kraliçe arının koloni için önemine
- C) Ekonomi açısından sahip olduğu değere
- D) Görev dağılımının neye göre yapıldığına
- E) Döllenmemiş yumurtalardan neden erkek arı çıktığına

69. Bu parçada bal arılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Ömürlerinin kısa olduğuna
- B) Bitkileri tozlaştıran tek böcek olduğuna
- C) Koku alma duyularının çok gelişmiş olduğuna
- D) Değişen koşulların etkisiyle yaptıkları işleri değiştirebileceklerine
- E) Koloni içinde yaşamının birtakım kuralları olduğuna

70. Bal arılarının çiçekli bitkilerin "vazgeçilmez partneri" olarak adlandırılmasıyla aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Bal arılarının sadece çiçek tozuyla beslenebildiği
- B) Bal arılarının bitkilerin çiçeklendiği mevsimlerde aktif olduğu
- C) Bal arılarının belirli bitkilerden nektar toplamayı tercih ettiği
- D) Çiçekli bitkilerin üremek için bal arılarına gereksinimi olduğu
- E) Arı kovanlarının çiçekli bitkilerin yakınında bulunması gerektiği

71. – 73. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! HER SORUYU BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Olimpiyat oyunlarına katılan bir ülke, eskrim, bisiklet, atletizm, yüzme ve judo sporlarında bireysel dalda yarışmış ve olimpiyatlarda toplam sekiz madalya kazanmıştır.

Bu ülkenin kazandığı madalyalarla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- Eskrimde ve bisiklette birer, atletizm, yüzme ve judoda ise ikişer madalya kazanılmıştır.
- Kazanılan madalyaların üçü altın, dördü gümüş ve biri de bronzdur.
- Eskrimde ve bisiklette altın madalya kazanılmamıştır.
- Her bir dalda birden fazla altın ya da gümüş madalya kazanılmış olabilir.

71. Yüzmede kazanılan madalyaların biri gümüş, diğeri bronz ise öteki madalyalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Atletizmde bir altın, bir gümüş madalya kazanılmıştır.
- B) Judoda kazanılan madalyaların ikisi de gümüştür.
- C) Hem eskrimde hem de bisiklette gümüş madalya kazanılmıştır.
- D) Gümüş madalyalar atletizmde ve judoda kazanılmıştır.
- E) Eskrim, judo ve atletizmde birer gümüş madalya kazanılmıştır.

72. Atletizmde iki altın ve eskrimde bir bronz madalya kazanılmışsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Yüzmede gümüş madalya kazanılmıştır.
- B) Judoda altın madalya kazanılmıştır.
- C) Bisiklette gümüş madalya kazanılmıştır.
- D) Judoda iki gümüş madalya kazanılmıştır.
- E) Judo ve yüzmede birer altın ve birer gümüş madalya kazanılmıştır.

73. Madalya kazanan sporculardan beşi erkek, üçü kadındır.

Kadın sporculardan biri atlet, biri judocu ve biri de bisikletçi olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Kadın sporcuların kazanmış olabileceği altın madalya sayısı en fazla ikidir.
- B) Erkek sporcuların kazanmış olabileceği gümüş madalya sayısı en az birdir.
- C) Kadın sporcuların hiçbirinin gümüş madalya kazanmamış olma olasılığı vardır.
- D) Erkek sporcuların bir bronz ve dört gümüş madalya kazanmış olma olasılığı vardır.
- E) Kadın sporcuların erkek sporculardan daha fazla gümüş madalya kazanmış olma olasılığı vardır.

Diğer sayfaya geçiniz.

74. – 76. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! HER SORUYU BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Bir otogarda 23'ten başlayıp 32'ye kadar numaralandırılmış yan yana 10 peron vardır. Bu peronlara Ankara, İstanbul ve İzmir otobüsleri yanaşmaktadır. Otobüsler ve yanaştıkları peronlarla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- Peronların ikisine Ankara, beşine İstanbul, üçüne İzmir otobüsleri yanaşmaktadır.
- 26 nolu perona İzmir otobüsü yanaşmaktadır.
- Ankara otobüsleri yan yana olan peronlara yanaşmaktadır.
- İstanbul otobüslerinin hiçbiri yan yana olan peronlara yanaşmamaktadır.

74. Buna göre, aşağıdaki peron-otobüs eşleştirmelerinden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) 24 – İzmir B) 28 – İstanbul
C) 29 – İstanbul D) 30 – İstanbul
E) 31 – İzmir

75. Aşağıdaki peronlardan hangisine Ankara otobüsü yanaşmış olamaz?

- A) 28 B) 29 C) 30 D) 31 E) 32

76. İzmir otobüslerinden birinin 28 nolu perona yanaştığı biliniyorsa aşağıdaki peronlardan hangisine İstanbul otobüsü yanaşmış olamaz?

- A) 23 B) 25 C) 27 D) 29 E) 31

A

2009-ALES İlkbahar /Sözel

77. – 80. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! HER SORUYU BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Aslı, Burak, Ceyda, Defne, Esin ve Fırat bir kitabeviden romanlar, öykü kitapları, şiir kitapları, yemek kitabı ve dergiler satın almışlardır. Burak ve Fırat erkek, ötekiler kadındır. Bu kişilerin kitabeviden aldıklarıyla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- Herkes 2 farklı çeşit kitap ya da dergi almıştır.
- Toplam 3 roman, 4 öykü kitabı, 2 şiir kitabı, 1 yemek kitabı ve 2 dergi almışlardır.
- Ceyda 1 dergi ve 1 öykü kitabı almıştır.
- Defne ile Esin'in aldıkları aynıdır, Aslı ile Burak'ın aldıkları farklıdır.
- Yemek kitabı alan kadındır ve şiir kitabı da almıştır.

77. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Aslı dergi almıştır.
- B) Burak roman almıştır.
- C) Defne şiir kitabı almıştır.
- D) Esin öykü kitabı almıştır.
- E) Fırat dergi almıştır.

78. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Aslı şiir kitabı almıştır.
- B) Burak dergi almıştır.
- C) Burak şiir kitabı almıştır.
- D) Defne roman almıştır.
- E) Fırat şiir kitabı almıştır.

79. Aşağıdakilerden hangisinin öykü kitabı almadığı kesinlikle bilinmektedir?

- A) Aslı
- B) Burak
- C) Defne
- D) Esin
- E) Fırat

80.

- I. Aslı
- II. Defne
- III. Fırat

Yukarıdakilerden hangilerinin kitabeviden ne aldıkları kesinlikle bilinmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

1. Cep telefonu ile sınava girmek kesinlikle yasaktır. Çağrı cihazı, telsiz vb. haberleşme araçları ile cep bilgisayar, saat fonksiyonu dışında fonksiyonu olan saat vb. her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlarla; silah ve benzeri teçhizatla; müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, sözlük işlevi olan elektronik aygıt, hesap cetveli, hesap makinesi, pergel, açılışer, cetvel vb. araçlarla da girmek yasaktır. Bu araçlarla sınava girmiş adaylar mutlaka Salon Sınav Tutanağına yazılacak, bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.
2. Bu sınavda verilen toplam cevaplama süresi **180 dakikadır (3 saat)**. Sınavın **ilk 90** ve **son 15** dakikası içinde hiçbir aday dışarı çıkarılmayacaktır. Cevaplamayı süre bitmeden tamamlarsanız, cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine teslim ederek salonu terk edebilirsiniz. Sınav süresinin bittiği ilan edilip cevap kâğıtları ve soru kitapçıkları salon görevlileri tarafından toplanıncaya kadar yerlerinizde kalınız.
3. Sınav evrakını teslim ederek salonu terk eden aday, her ne sebeple olursa olsun tekrar sınava alınmayacaktır.
4. Sınav süresince görevlilerle konuşmak ve soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları; ayrıca, adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri kesinlikle yasaktır.
5. Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye girişen, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlikleri, Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır. Görevliler kopya çekmeye veya vermeye kalkışanları uyararak zorunda değildir, sorumluluk size aittir.

Adayların test sorularına verdikleri cevapların dağılımları bilgi işlem yöntemleriyle incelenecek; bu incelemelerden elde edilen bulgular bireysel veya toplu olarak kopya girişiminde bulunulduğunu gösterirse, kopya eylemine katılan adayların cevaplarının bir kısmı veya tamamı geçersiz sayılacaktır. Cevap kâğıdınızı başkaları tarafından görülmeyecek şekilde tutmanız gerekmektedir. Bu durum sizin için son derece önemlidir.

ÖSYM Temsilcisi bir salondaki sınavın, kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporunda bildirdiği takdirde, ÖSYM takdir hakkını kullanarak bu salonda sınava giren adayların tümünün sınavını geçersiz sayabilir.
6. Adaylar, görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundadır. Görevliler, gerektiğinde oturduğunuz yerleri de değiştirebilir. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce sınav kurallarına uymanıza bağlıdır.

Kurallara aykırı davranışta bulunanların ve yapılacak uyarılara uymayanların kimlikleri tutanağa yazılacak ve sınavları geçersiz sayılacaktır.

7. Cevap kâğıdında doldurmanız gereken alanlar bulunmaktadır. Bu alanları eksiksiz doldurunuz. Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazıda ve yapılacak bütün işaretlemelelerde kurşun kalem kullanılacaktır. Tükenmez kalem ve dolma kalem kesinlikle kullanılmayacaktır.

Cevapların cevap kâğıdına işaretlenmiş olması gerekir. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar geçerli değildir.

8. Soru kitapçığınızı alır almaz, sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığının sayfaları eksik veya basımı hatalı ise değiştirilmesi için derhâl Salon Başkanına başvurunuz.

Soru kitapçığında her sayfanın tepesinde basılı bulunan soru kitapçığı türünün, kitapçığın ön kapağında basılı soru kitapçığı türüyle aynı olup olmadığını kontrol ediniz. Farklı olması durumunda Salon Başkanından yeni bir soru kitapçığı isteyiniz. Soru kitapçığının türünün değişik olduğunu daha sonra fark ederseniz, size o zamana kadar cevaplama yaptığınız türden, hatasız bir soru kitapçığı verilmesi için Salon Başkanına başvurunuz.

Cevap kâğıdınızda, size verilen soru kitapçığının türünü "Soru Kitapçığı Türü" alanında ilgili yuvarlağı doldurarak belirtiniz. Cevap kâğıdınızda işaretlediğiniz Soru Kitapçığı Türü salon görevlileri tarafından sınav öncesi kontrol edilerek paraflanacaktır. Sizin işaretlediğiniz ve salon görevlilerinin parafladıkları kitapçık türü arasında fark olması hâlinde salon görevlilerinin parafladıkları kitapçık türü dikkate alınacaktır.

9. Cevaplamaya geçmeden önce size verilecek soru kitapçığı üzerinde ayrılan yere adınızı, soyadınızı, T.C. Kimlik Numaranızı ve bu salonun salon numarasını yazınız. Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak ve ÖSYM'de tek tek incelenecektir. Soru kitapçığının bir tek sayfası bile eksik çıkarsa sınavınız geçersiz sayılacaktır.
10. Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
11. Sınav süresince, görevliler dahil, salonda kimse sigara, pipo, puro vb. şeyleri içmeyecektir.
12. Soruları ve bu sorulara verdiğiniz cevapları ayrı bir kâğıda yazıp bu kâğıdı dışarı çıkarmanız kesinlikle yasaktır.
13. **Sınav salonundan ayrılmadan önce, soru kitapçığınızı, cevap kâğıdınızı ve 2009-ALES İlkbahar Dönemi Sınav Giriş ve Kimlik Belgenizi salon görevlilerine teslim etmeyi unutmayınız.**

**AKADEMİK PERSONEL VE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI
(İLKBAHAR DÖNEMİ)**

10 MAYIS 2009

SAYISAL BÖLÜM

A KİTAPÇIĞI

SAYISAL-1 TESTİ

1. B	21. A
2. D	22. E
3. B	23. B
4. D	24. A
5. A	25. A
6. A	26. E
7. D	27. C
8. E	28. E
9. A	29. C
10. E	30. C
11. B	31. D
12. C	32. D
13. D	33. A
14. C	34. C
15. D	35. B
16. B	36. A
17. D	37. C
18. C	38. B
19. E	39. E
20. E	40. C

SAYISAL-2 TESTİ

1. B	21. D
2. A	22. A
3. A	23. D
4. E	24. E
5. D	25. C
6. C	26. C
7. B	27. B
8. B	28. D
9. D	29. A
10. D	30. C
11. C	31. A
12. E	32. C
13. E	33. E
14. C	34. D
15. B	35. E
16. D	36. A
17. A	37. E
18. C	38. C
19. A	39. A
20. B	40. B

**AKADEMİK PERSONEL VE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI
(İLKBAHAR DÖNEMİ)**

10 MAYIS 2009

SÖZEL BÖLÜM

A KİTAPÇIĞI

1. E	21. C	41. B	61. C
2. C	22. C	42. D	62. D
3. D	23. D	43. C	63. E
4. B	24. E	44. E	64. A
5. A	25. E	45. A	65. A
6. E	26. B	46. D	66. D
7. E	27. D	47. B	67. C
8. D	28. A	48. E	68. B
9. B	29. B	49. C	69. E
10. B	30. E	50. D	70. D
11. A	31. A	51. B	71. C
12. B	32. C	52. C	72. E
13. C	33. B	53. E	73. D
14. A	34. D	54. B	74. A
15. D	35. C	55. A	75. E
16. C	36. E	56. B	76. E
17. B	37. B	57. C	77. D
18. D	38. E	58. B	78. C
19. E	39. A	59. D	79. A
20. A	40. C	60. E	80. C